

Picturi celebre

Nicolae Grigorescu a terminat tabloul „O floare între flori“ în data de 5 martie 1870. Această pictură face parte din seria tablourilor de tip anecdotic sentimentale, care în mod sigur erau unele dintre preferatele artistului. Lucrarea este, de fapt, un portret al domnișoarei Millet, fiica pictorului Jean-François Millet, de care era îndrăgostit Grigorescu în perioada studiilor sale la Barbizon.

Cuvântul ierarhului

Biserica este maica mângâierii celor în suferință!

† IOAN al Banatului

Iubiți credincioși,
Dreptul Iosif a luat pe Pruncul Iisus - Fiul lui Dumnezeu - și pe maica Sa și au fugit într-o țară străină. Iată ce conlucrare tainică între Dumnezeu și om, omul fiind chemat să fie împreună lucrător cu Dumnezeu. Doamne, azi mă chemi să fiu împreună lucrător cu Tine aici, la brazda de vest a României, în străvechiul pământ al Daciei, în vatra Banatului. Ținând cont de faptul istoric că legiunile romane se mișcau dintr-o parte în alta a Imperiului Roman, prin analogie, putem să spunem că, încă din perioada ocupației romane, printre ostașii romani se aflau și creștini. Mărturiile arheologice din secolele al III-lea și al IV-lea ne pun în față urme materiale ale culturii și credinței creștine din părțile Banatului. Poziția geografică a Banatului - în vecinătate cu Imperiul Bizantin și cu Muntele Athos - fac din această zonă un centru creștin puternic, încă din mileniul întâi, încununat de întemeierea unor mănăstiri precum Sfântul Ioan Botezătorul de la Morisena sau Sfântul Gheorghe de la Maidan (Oravița), mănăstiri ctitorite la începutul secolului al XI-lea. (...)

„Biserica, care era duhovnicească, s-a arătat în Trupul lui Hristos, arătându-ne că, dacă cineva din noi va păstra Biserica în trupul său și nu o va strica, va primi pe Duhul cel Sfânt“, ne spune Sfântul Clement Romanul (PSB vol. I , pag.119). Sfântul Ignatie Teoforul zice: „Unde este Hristos, acolo este și Biserica Universală.“ (Epistola către Smirneni cap. VIII, 2 în PSB vol.1, pag. 222).

„Biserica este casa binecuvântată și locul de primire al harului dumnezeiesc“, spune Sfântul Ambrozie al Milanului (PSB vol.53, pag. 284). Întemeierea Bisericii este creația lumii din nou: în ea se creează cer nou. (cf. Is.65,17), (Sf. Grigorie de Nyssa, PSB vol. 29, pag. 292). Astăzi, când trăim într-o lume din care se dorește a fi izgonit Hristos, ierarhii, preoții și credincioșii sunt chemați mai mult ca oricând să rămână neclintii în Trupul viu al Bisericii. România este o țară creștină, România este țara lui Hristos.

Biserica este maica mângâierii celor în suferință. Biserica dă sfinți Raiului și neamului fii binecuvântați. În Biserică ne regăsim pe noi, dar și lumea creată de Dumnezeu. Biserica este spațiul de nădejde și de comuniune al tuturor fiilor ei, indiferent de starea socială. Rolul slujitorilor Sfințelor Altare este să pregătească poporul lui Dumnezeu pentru Împărăția Sa. Arhiepiscopul poartă o mare responsabilitate în viața Bisericii. El „este luat dintre oameni, pentru oameni, spre cele ale lui Dumnezeu.“ (Evrei 5, 1). El este chemat „să se facă tuturor toate“ și „în orice chip să-i mântuiască pe unii“ după cum spune Sfântul Apostol Pavel (cf. 1 Cor. 9, 22). Arhiepiscopul, prin slujitorii Sfințelor Altare, adună poporul drept-credincios în jurul Sfântului Potir, unde Se află Hristos Domnul. Aici mărturisim aceeași credință izvorâtă din Evanghelia lui Hristos și din cuvintele și trăirile Sfinților Părinți ai Bisericii. Arhiepiscopul este garantul păstrării și mărturisirii de credință al Bisericii, al păstrării Tradiției Sfinte și al rânduielilor liturgice din Biserică. El integrează credincioșii din eparhia sa în sânul Bisericii neamului său și prin aceasta în sânul Bisericii Universale a lui Hristos. El este chemat să devină glasul lui Dumnezeu pe pământ, să ia Crucea lui Hristos și s-o ducă pe Golgota neamului său. Arhiepiscopul este împreună lucrător cu preoții din eparhia sa; cu ei și prin ei cheamă și îndrumă poporul lui Dumnezeu pe cărarea Raiului.

(Fragment din Cuvântul Înaltpreasfințitului Ioan la întronizarea ca Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului)

Dragi cititori, pentru interviuri și articole în exclusivitate, vă propunem să urmăriți revista noastră și pe Facebook, la adresa:

<http://www.facebook.com/revistabanatul>

sau scanând cu telefonul mobil codul alăturat!

„Dacă nu vom privi cu respect și prețuire oamenii vârstnici atunci nu ne merităm viitorul!”

Dănuț DRĂGHICI - Primar al comunei Nițhidorf

Pe toți cititorii noștri, care nu au fost în ultimii ani în comuna Nițhidorf, îi îndemn să o facă! Drumul șerpuint peste colinele Banatului, câmpurile îngrijite cu migală și vizita într-o comună în care merită să locuiești vă poate face ziua frumoasă. Aici am stat de vorbă cu domnul primar al comunei și, din respect pentru agenda sa de lucru, nu am desfășurat un interviu maraton. De altfel, când ai ceva de spus o poți face și cu vorbe puține.

Domnule primar, am citit interviul acordat kolegei mele Forentina Nistru și mi-a plăcut convingerea dumneavoastră, la trei decenii de la căderea comunismului, că «mediul rural trebuie să asigure un confort atât cetățenilor săi, cât și celor care vin ca oaspeți în aceste locuri.»

Acest lucru îl găsesc firesc de la venirea mea în această funcție.

Domnule primar, ne aflăm aproape de jumătatea anului în curs, dar eu aș dori să aflu, pentru cititorii noștri, cum a fost anul 2022 pentru Primăria comunei Nițhidorf? A fost un an greu?

Domnule Aron, cu sinceritate vă spun că a fost un an nu greu, foarte greu, fiindcă știm cu toții prin ce am trecut. În plus, am avut două proiecte foarte grele.

S-au finalizat?

Unul dintre ele este finalizat în proporție de 90%, iar celălalt de 100%. Este vorba de modernizarea rețelei stradale în comuna Nițhidorf. A fost pus 10,2 km de asfalt în localitățile Nițhidorf, Duboz și Blajova.

Sunt asfaltate aceste localități?

Da, aceste sate sunt în totalitate asfaltate! Am mai avut un proiect foarte frumos. Este vorba de construcția unui „Centru medical”.

Cine își desfășoară acolo activitatea?

Acolo, își desfășoară activitatea o farmacie, tot acolo se află cabinetul medicului de familie, se mai află și un cabinet de stomatologie, unul de kinetoterapie și unul de fizioterapie.

Felicitări!

Mulțumesc!

Domnule primar, cum a apărut interesul dumneavoastră pentru construirea acestui centru de sănătate, i-aș spune?

Domnule Aron, noi avem două localități cu cetățeni destul de în vârstă, cum desigur au și alte comune, ei bine, acești oameni, care nu

au mai beneficiat de asemenea servicii medicale în localitate până acum, eu am considerat că merită cu prisosință acest centru. Dacă nu vom privi cu respect și prețuire oamenii vârstnici atunci nu ne merităm viitorul!

Frumos ați spus, am să țin minte!

Domnule, atunci când aveau nevoie, acești oameni trebuiau să se deplaseze la Timișoara. Gândiți-vă că acum, consătenii mei și nu numai ei, au medici specialiști care vin să le ofere aceste servicii în localitate. Orice deplasare la oraș era foarte costisitoare pentru aceste persoane, care nu beneficiază de resurse financiare mari. Ei trebuiau să meargă cu mașini particulare.

Ați simplificat, ca să spun așa, foarte mult lucrurile.

Acum, ei vor trebui să se deplaseze numai de la dâșii de acasă până în centrul comunei, la „Centrul medical”. Și tot în anul 2022, am finalizat o „Piață agroalimentară” în comuna noastră, unde producătorii agricoli vin și își valorifică produsele.

Domnule primar, nu aș dori să închei acest interviu fără a face cunoscut, atât consătenilor dumneavoastră, cât și celor pe care îi îndemn să vă viziteze comuna, că nu demult ați pus la dispoziția oamenilor Wi-Fi gratuit în parcul din localitatea Nițhidorf.

Este adevărat, așa cum am mai spus, convins fiind că internetul reprezintă o resursă importantă de informații, am pus la dispoziție în mod gratuit, accesul unei rețele Wi-Fi în parcul din localitatea Nițhidorf.

Îmi pot nota, pentru o exactă informare a cititorilor datele de utilizare?

Datele sunt următoarele: Nume: DIGI_PARC_2.4G DIGI_PARC_5G; Parola: 12345678

Vă mulțumesc, domnule primar!

Vă mulțumesc și eu pentru buna promovare a comunei noastre în Banat!

Brunch la Nițhidorf

Si în acest an ne propunem să dezvoltăm turismul sustenabil în comună, iar în acest demers ne bucurăm de sprijinul cetățenilor noștri implicați voluntar și cel al membrilor Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului în Județul Timiș!

15 iulie – Brunch la stâna de pe Lunca Pogănișului, Nițhidorf; **12 august** – brunch la buna Gegi și la bunu’ Ion în grădină, Duboz, Nițhidorf.

Mulțumim gazdelor acestui frumos eveniment!

Rubrica școlii

Promovarea turismului pe bicicletă

Pentru al doilea an la rând, ne lăsăm purtați de energie și entuziasm, pedalând înspre și mai multe destinații. Prin programul #ROBikeValley vom derula, în acest an școlar, proiectul „Promovarea turismului pe bicicletă”, proiect la care vor participa elevii de la Școala Gimnazială Nițhidorf.

Prima destinație este Tabara Chevereș, cu toate că planul inițial era să ajungem la Buziaș, pe drumul agricol, însă vremea nu a permis acest lucru (așadar, cu stațiunea Buziaș ne-am întâlnit în luna mai).

Și în acest an ne bucurăm de sprijinul celor de la Fundația Comunitară Timișoara, Fundația Comunitară Banatul Montan și Decathlon România, cărora le mulțumim!

Coordonator proiect: prof. Alexandru Ghercia

Echipă proiect: prof. Mircea Țenche, prof. Romina Adam

Voluntar: prof. Florentina Stan

„Felicitări echipei mixte formate din angajați ai primăriei și ai spitalului Făget, coordonate de domnul Silviu Dumitrescu și mulțumiri tuturor colaboratorilor!”

Aflăm de la edilul orașului Făget, domnul profesor Marcel Avram, că „încă un proiect, în valoare de peste 18 milioane lei, a fost câștigat! Felicitări echipei mixte formate din angajați ai primăriei și ai spitalului Făget, coordonate de domnul Silviu Dumitrescu și mulțumiri tuturor colaboratorilor“, a conchis edilul orașului cu acest prilej.

Tot în această perioadă, autoritățile locale din Făget au accesat fonduri din Planul Național de Redresare și Reziliență pentru do-

Marcel AVRAM - Primar al orașului Făget

area cu mobilier nou a liceului din oraș, precum și a unităților adiacente.

Pe lângă proiectele care presupun reabilitarea clădirii direcțiunii liceului din Făget și a clădirii internatului școlar, care se află în implementare, fiind finalizate documentațiile tehnice, încă un proiect care vizează educația făgeteană a fost aprobat.

Este vorba despre proiect cu o valoare de două milioane de lei, prin intermediul căruia liceul din Făget și unitățile adiacente vor fi dotate cu mobilier, materiale didactice și echipamente IT de ultimă generație.

Banii provin din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Restituiri făgetene

Situat în extremitatea nord-estică a județului Timiș, într-o zonă izolată de lângă limita dintre județele Timiș și Hunedoara, satul Bulza este atestat documentar în anul 1366, când este menționat oiconimul Balthahaza, un compus cu maghiarul haza (casă) pe lângă antroponimul Baltha, un hipocoristic de la Baltazar. Se învecinează la est cu județul Hunedoara, la nord cu județul Arad, la est cu Groși și la sud cu Nemeșești și Coșteiul de Sus.

În anul 1598, localitatea Bulza devine proprietatea lui Sigismund Bathory. În același an, iobagii Gavrilă Mircea, Toma Lațcu și Stan Tun iau parte la introducerea în proprietate a lui Ștefan și Valentin Török pe moșia din Margina. De-a lungul anilor localitatea a fost consemnată în diferite forme: 1366 Balthahaza, 1598 Bwlza, 1652 Bulza, 1775 Bulz Walach, 1772-1786 Pulscha. 1828, 1851 Bulza. În conscripția camerală a localităților bănățene din anul 1743 se consemnează că satele Bulza și Groși constituie o singură unitate administrativă, alcătuită din mai puțin de 31 familii, iar într-o statistică a parohiilor și preoților din 1776, localitatea Bulza, consemnată separat de Groși, avea 33 de case.

În anul 1869 avea 122 de case și 644 locuitori, toți români, în 1880 avea 128 de case și 660 locuitori, din care 650 români; în 1900 avea 143 de case și 571 locuitori, toți români; în 1910 avea 139 de case și 577 locuitori, din care 563 români; în 1930 avea 121 de case și 448 locuitori, din care 443 români; în 1992 avea 55 de case și 69 locuitori, toți români; în 2002 avea 40 de case și 34 de locuitori, toți

Așezări din Țara Făgetului - Bulza

români; în 2011 avea 33 de case și 24 locuitori, toți români.

Din punct de vedere administrativ, în 1774 făcea parte din districtul Lipova și cercul administrativ Căpâlnaș, în 1779 făcea parte din comitatul Caraș, plasa Căpâlnaș, iar după 1881 din comitatul Caraș-Severin, plasa Mureș. De la 1919 face parte din județul Caraș-Severin, plasa Birchiș, notariatul cercual Sintești. Prin Legea pentru unificarea administrativă din 14 iulie 1925, pusă în aplicare în anul următor, făcea parte din județul Severin, plasa Birchiș. Conform tabloului alfabetic anexat raportului înregistrat cu nr. 6427/1948 al Prefecturii Județului Severin, localitatea Bulza făcea parte din comuna Coșteiul de Sus, plasa Margina.

După legea de reorganizare administrativă

Prof. dr. Dumitru TOMONI

teritorială din anul 1950, când are loc înființarea raioanelor și regiunilor, Bulza făcea parte din comuna Coșteiul de Sus, raionul Lugoj (1950-1952) și raionul Făget (1952-1968). În baza Legii nr. 2/1968 de organizare administrativ-teritorială a României, sunt desființate regiunile și raioanele, se înființează județul Timiș, Bulza devine sat component al comunei Margina, situație care se menține și astăzi. Așezat în lungul unei văi cu deschidere mai largă spre Valea Mureșului satul a impus locuitorilor săi să se orienteze mai mult spre Bulci, Săvârșin și Lipova decât spre Coșteiul de Sus, Margina sau Făget. De aceea Bulza, alături de satul vecin Groși, au aparținut episcopiei Aradului, nu episcopiei Timișoarei ori Caransebeșului. Numai reforma administrativă din 1948-1950 cu îmbunătățirile aduse în 1952 când s-a înființat raionul Făget a obligat Bulza (și Groși) să se orienteze spre Banat.

Odată cu includerea Bulzei în raionul Făget, ea a devenit subordonată protopopiatului Făget. De aceea informațiile despre viața religioasă din Bulza sunt lacunare. Actuala biserică cu hramul „Sf. Ioan Teologul”

datează din anul 1820, fiind ridicată de meșterul Dumitru Groza din Breazova. În anii 1774-1776, copiii din Bulza învățau la școala confesională din Pojoga, iar după 1785 la școala din Căprioara. Din anul 1801 figurează cu învățător propriu, deci cu școală confesională proprie.

Pagină coordonată de Iosif JEBELEAN

Proiecte educative, care să schimbe viețile copiilor și tinerilor din Jimbolia

La sfârșitul lunii aprilie, domnul Lprimar Darius Adrian Postelnicu a avut plăcerea de a se întâlni, pentru a doua oară în această lună, cu domnul Ion Țiriac.

Această întâlnire nu a fost doar o simplă conversație, ci un prilej de a explora posibilități de colaborare între orașul Jimbolia și Fundația Ion Țiriac. Viziunea comună pe care au împărtășit-o a fost aceea de a realiza proiecte educative, care să schimbe viețile copiilor și tinerilor din Jimbolia, oferindu-le oportunități de învățare și dezvoltare personală.

„În calitate de primar, mă angajez să lu-

crez îndeaproape cu Fundația Ion Țiriac și să punem în aplicare aceste proiecte, pentru a construi împreună un viitor mai strălucit și mai prosper pentru Jimbolia. Sunt mândru să vă reprezint interesele și să fiu alături de voi în această călătorie minunată.

Împreună, să fim încrezători în forța comunității noastre și să facem din Jimbolia un exemplu de succes și progres pentru generațiile care vin.

Vă mulțumesc pentru încrederea acordată și vă asigur de devotamentul meu neîncetat față de binele orașului nostru”, a declarat edilul comunei, domnul Darius Adrian Postelnicu.

Rubrica școlii

Cupa Vacanței

La Jimbolia a avut loc cel mai nou și așteptat eveniment sportiv organizat de Rotary Club Jimbolia. Un eveniment care îmbină sportul, divertismentul și fair-play-ul într-un proiect caritabil, sperăm, de succes.

Sponsorii acestui eveniment au fost: Aquis Systems SRL, Sumida, Faulhaber Motors, Pergole Sunbrero, Aproape, Faust/Sindicat, Agro Popa, Schwabenhause Diana.

Turneul caritabil de minifotbal „Cupa Vacanței” a strâns pe terenul Árpád Thierjung din Jimbolia 20 mii lei pentru a trimite zece copii cu rezultate școlare bune, dar fără posibilități materiale, într-un sejur de zece zile în stațiunea Neptun. Sunt mulți copii cu rezultate școlare extraordinare care, din motive financiare, nu au văzut marea și nu s-au bucurat de o vacanță la mare în adevăratul sens al cuvântului. Pentru acești copii o astfel de vacanță este doar un vis.

Un public numeros, gălăgios și hotărât să înfrunte cei câțiva stropi de ploaie pe final, a întregit suma strânsă cu 2.050 lei, „bani de buzunar” pentru copiii care merg în tabără. Împreună aducem speranță în comunitatea noastră.

Copilul tău începe școala la toamnă?

Au început înscrierile în clasa pregătitoare 2023!

Școala Gimnazială Jimbolia își așteaptă bobocii, ai căror părinți pot să depună cererile de înscriere în clasa pregătitoare.

Detalii găsiți pe site-ul școlii: <https://scoalaJimbolia.ro/inscriere/>

Caravana filmului românesc – Cartea și filmul

În zilele de 12, 13 și 14 mai, jimbolienii au fost invitați să ia parte la proiecții de film în aer liber.

„Caravana filmului românesc – Cartea și filmul”, ediția a X-a, a pornit din nou la drum, iar primele proiecții din 2023 au avut loc la Jimbolia.

Timp de trei seri, în Piațeta Sfântul Florian, cu începere de la ora 21.00, copiii, părinții și bunicii au fost invitați să vizioneze unele dintre cele mai frumoase filme clasice românești.

Când vremea nu a fost favorabilă, proiecțiile au avut loc la Casa de Cultură a orașului Jimbolia!

Sport

Mathias Wagner

La final de Jr. NBA League cei mai buni participă la All Star Game (TEAMWORK vs FAIRPLAY).

Mathias Wagner este reprezentantul echipei Portland Trail Blazers (Școala Gimnazială Jimbolia), dar îi felicităm pe toți jucătorii din școala noastră care au participat la acest eveniment organizat de NBA, la Sala Sporturilor „Constantin Jude”.

Din albumul de altădată al orașului Jimbolia

Piața Sfântul Florian din Jimbolia în perioada antebelică.

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

„Profesorii se consumă asemenea lumânării, iar când ești epuizat psihic, ești epuizat automat și fizic!”

Prof. Sergiu Ovidiu PÎRVAN - Director al Școlii Gimnaziale Vermeș

Așteptând sunetul clopoțelului, care anunță sfârșitul orelor de școală și îmi oferă posibilitatea de a sta de vorbă cu directorul acelei școli, mi-au venit în minte două observații esențiale, cea a scriitorului Henry Brooks Adams și cealaltă aparținând filozofului Gaston Berger. Cel dintâi spune: „Un profesor își pune amprenta asupra eternității, el nu poate ști niciodată cât de departe ajunge influența lui”. Iar celălalt conchide: „Școala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația.” Două motive serioase de a face cu plăcere interviul din acea zi!

Domnule director, vă mulțumesc pentru că ați acceptat acest interviu!

Vă mulțumesc și eu doamnă Luminița Munteanu că alegeți, dumneavoastră și colegii dumneavoastră, să găzduiți în paginile acestui frumos jurnal și comuna noastră.

Ce credeți că ar trebui făcut împotriva unui fenomen foarte grav cu care se confruntă școala: violența, pe care o vedem adesea prezentată în presă?

Doamnă Munteanu, violența în școală e o problema și trebuie lucrat mult pentru a o combate.

În cadrul școlii, v-ați confruntat cu acest fenomen?

Din păcate, și în școala din Vermeș ne confruntăm cu o violență tot mai crescută. Aici este nevoie de o conlucrare mai strânsă între profesori, părinți și autorități. Noi îl convocăm pe părinte atunci când copilul lui este violent, dar nu este de ajuns. Mulți părinți nu reacționează. Nu vin să discutăm cu ei.

Ce se poate face pentru a stopa această stare?

Cred că trebuie dezvoltate și programe împotriva violenței în școli. Noi am prins un proiect la școală prin PNRR. Vom putea organiza diferite activități școlare la care vor putea participa și părinții.

Cum ar putea lupta școala împotriva altui fenomen care înfioară: bullingul!?

Acesta este un fenomen care trebuie combătut și împotriva lui trebuie lucrat mai mult la educația elevilor, pentru a evita această violență care face rău tuturor. În acest sens, orele de dirigenție nu sunt suficiente pentru a lupta eficient împotriva bullingului în școli. În școală românească, totul se rezumă la orele de dirigenție, care trebuie să rezolve toate problemele. Nu se poate asta, mai ales că e o singură oră pe săptămână.

Atunci, ce ar mai trebui făcut?

Doamnă Munteanu, ar trebui organizate activități educative în afara programei școlare. Este nevoie de proiecte de combatere a bullingului și a altor violențe care să aibă loc dincolo de orarul clasic școlar. Ar avea mare succes. Aici trebuie să vină în sprijinul școlii și instituții precum poliția, protecția copilului sau serviciul de asistență

socială de la primărie. Cred că ar trebui făcute două acțiuni lunare de combatere a violenței și bullingului în școli, pentru a avea totuși succes și rezultate.

Apropo de primărie, cum decurge relația conducerii școlii cu administrația locală?

Doamnă, avem o susținere mare de la Primăria și Consiliul Local al comunei Vermeș. De altfel școala are o relație foarte bună cu toate instituțiile din localitate și din județ. Altfel nu se poate. De exemplu, nu am avut și nici nu avem deloc probleme cu aprovizionarea cu lemne pentru încălzire. Mai mult chiar, noi avem asigurată cantitatea de lemne pentru iarnă inclusiv pentru anul 2024.

Ce părere aveți de salarizarea profesorilor? Fiindcă le ceri, le ceri, dar dacă nu au și motivația financiară nu iese treaba.

Vedeți, dumneavoastră, în ultimii ani, salariile profesorilor au mai crescut, dar comparativ cu efortul psihic și intelectual pe care profesorii îl depun mai e nevoie de sprijin financiar. Sunt zile când profesorii ajung epuizați total acasă. Profesorii se consumă asemenea lumânării, iar când ești epuizat psihic, ești epuizat automat și fizic. Profesorii trebuie susținuți și cu tichetele de vacanță, fiindcă ei au mare nevoie de recreere și concediu.

Domnule director Pîrvan, domnul Vasile Todi a înaintat conducerii Asociației Primarilor din Banatul Istoric o propunere de primire a dumneavoastră în Senatul acestei instituții, Senat din care fac parte personalități din diferite domenii de activitate.

Îi mulțumesc și pe această cale, colegului dumneavoastră și prietenului meu, Vasile Todi, pentru această propunere.

Credeți că atunci când veți intra în Senatul Asociației Primarilor din Banatul Istoric veți avea mai multe pârguri pentru a acționa în interesul școlii, al profesorilor și elevilor?

Cert este că atât cât voi putea voi încerca, din această nouă poziție, să vin în ajutorul sistemului școlar, pentru a face ca activitatea noastră și relația profesor-autoritățile statului să fie tot mai bună, iar comunicarea să fie în interesul tuturor.

Aveți o deviză, domnule director?

Da, totul pentru școală, elevi, profesori și părinți!

Rămânem o țară de figuranți

După vizita ministrului Federal de Interne al Republicii Austria, domnul Gerhard Karner, cel care a blocat aderarea României la Schengen, domnul Cornel Nistorescu a concluzionat în paginile jurnalului pe care îl conduce: „Mesajul ministrului austriac conține o concluzie alarmantă - politica externă a României, cu cei 35 de Rareși Bogdani îngrășați la Bruxelles și cu popândăul de Klaus Iohannis țupăind pe meridiane, nu contează la vârful Uniunii Europene și nici la Washington. Putem cumpăra sute de miliarde de vaccinuri anti-Covid, plus flote de avioane F,G și H, plus batalioane de tancuri, putem livra tot gazul metan necesar Uniunii Europene, tot acolo suntem. În politica europeană, cu așa adunătură de marionete, fără personalitate, strategie și curaj rămânem o țară de figuranți.” Oare, din cei „35 de îngrășați, plus „popândăul”, îl poate cineva contrazice pe maestrul Nistorescu?

Ritmi folclorici

Alexandru ANDRIȚOIU

Dintr-un măr sărac și-o pară ne era cina de seară.
Un ciorchine oarecare ne servea la prânzul mare,
și o fructă pădureață ne nutrea la dimineață.
Și din Eminescu-un vers ne-a fost hrană-n univers
hrană vie și merinde,
ce, nestinsă, ni se-aprinde.

Din albumul comunei

Vicepreședintele de Caras-Severin al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, domnul primar al comunei Vermeș, Ion Iacob Damian, vorbind la întrunirea membrilor asociației.

Pagină coordonată de Luminița MUNTEANU

„Trăiesc cu dragoste de Dumnezeu și cu teama de a nu putea fi atât de iertător pe cât ne îndeamnă Mântuitorul!”

Hristos S-a înălțat!
Adevărat S-a Înălțat!

Domnule primar, cunoscându-vă ca un bun creștin și om apropiat sfintei noastre biserici, aș dori, pentru unii cititori ai noștri, să-mi vorbiți puțin despre acest salut creștin.

Doamnă Florentina, „Hristos a înviat!” este salutul creștinilor, folosit de la Învierea Domnului până la Înălțarea Sa, adică timp de 40 de zile. Răspunsul la „Hristos a înviat!” este „Adevărat a înviat!” Iar de la Înălțare până la Rusalii, creștinii se salută cu „Hristos S-a înălțat!”, răspunsul fiind „Adevărat S-a înălțat!” Prin înălțarea Sa la cer, Mântuitorul nostru Iisus Hristos încheie activitatea Sa de răscumpărare a neamului omenesc din robia morții și a păcatului.

Am început dialogul nostru cu această rugămintă tocmai pentru că v-am întâlnit la ieșirea din sfânta biserică. Trăiți în frică de Dumnezeu?

Doamnă Florentina, cine se teme de tatăl său? Trăiesc cu dragoste de Dumnezeu și cu teama, dacă tot ați amintit acest cuvânt, de a nu putea fi atât de iertător pe cât ne îndeamnă Mântuitorul.

Domnule primar, cred că ar fi de folos cititorilor noștri, indiferent de vârsta lor, dacă mi-ați răspunde la întrebarea de ce oare nu iertăm totdeauna, ci, în cele mai multe cazuri, ne lăsăm pradă izbucnirilor de mânie, de supărare și chiar de nemulțumire?

Doamnă, mai bine decât mine vă răspunde Sfântul Teofan Zăvorățul, de la care și eu am aflat că nu iertăm din pricina faptului că nu luăm aminte la prețul iertării. Ne scapă din vedere ceea ce câștigăm prin iertare, în vreme ce paguba adusă de jignire ni se pare peste măsură de evidentă. Din inima iubitoare de sine iese gândul: „De ce să iert?” și nu iertăm. Dacă vom ierta, vom fi iertați; vom ierta iarăși, și iarăși vom fi iertați – și tot așa, la nesfârșit, știut fiind că cel

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

care iartă trăiește sub atotiertarea lui Dumnezeu, în brațele milostivirii și iubirii Lui.

Carevasăzică, să căutăm a ierta!

Și încă cum!...

Cu riscul de a trece de la una la alta, cum se spune, dacă nu v-am mai întrebat, vă adresez acum întrebarea legată de participarea comunei Coșteiu la Programul Național de Redresare și Reziliență...

Am participat pe Componenta C15- Educație - Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe, în cadrul proiectului „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a Școlii Gimnaziale Coșteiu.

Nedorind să vă întârzii din programul dumneavoastră, aș vrea să aflu, pentru cititorii noștri, desigur, și ceva legat de sistemul de alimentare cu apă în comuna dumneavoastră.

În acest sens există o „Hotărâre” privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a indicatorilor tehnico-economici actualizați și a devizului general actualizat pentru obiectivul de investiții „Modernizare sistem de alimentare cu apă și extindere rețea de canalizare și epurare în comuna Coșteiu, județul Timiș”, aprobat pentru finanțare prin Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea acestui obiectiv.

Domnule primar, cu ce gânduri ați dori să încheiem acest dialog?

Pentru că tot ne aflăm în vorețul sfintei biserici, să încheiem acest dialog așa cum l-am și început, rugând cititorii acestui minunat jurnal interregional cu vorbele aceluiași Sfânt Teofan: „Așadar, adu-ți aminte de păcatele pentru care ai fost iertat sau pentru care cauți iertare, și – dacă nu din recunoștință pentru mila primită, atunci pentru nădejdea de a o primi – iartă, iartă și iarăși iartă cu inima largă, deschisă și nefățarnică.”

Vești bune pentru mii de români!

Se vor acorda noi vouchere pentru mii de cetățeni! Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene, a anunțat că statul urmează să acorde noi vouchere pentru români, de la 1 septembrie. Ministrul a precizat că „sunt 400 de milioane de euro care ar urma să fie acordate sub formă de vouchere pentru energie verde la gospodăriile populației”.

Marcel Boloș a vorbit și despre măsurile de austeritate pe care Guvernul le pregătește pentru români. Măsurile au fost propuse de Banca Mondială și urmează ca Guvernul să stabilească în ce fel va respecta aceste propuneri și care dintre acestea rămân în picioare.

Curajul vecinilor...

Uniunea Europeană este un sistem diabolic!

„Întârzierea efectuării plăților și timpul lung de reacție sunt un eșec imens pentru administrația de la Bruxelles”, a declarat ministrul ungar al Justiției, Judit Varga, într-un interviu acordat portalului ungar Mandiner, în care și-a exprimat succint părerea despre motivul pentru care fondurile UE nu vin în Ungaria: „Voilà: acesta este Bruxelles!”; informează Nepszava. Tonul folosit de ministrul Justiției nu a fost întâmplător, deoarece astfel și-a exprimat opinia în mod corespunzător despre cine este vinovat. „Într-adevăr, acesta este un sistem diabolic, a fost inventat în așa fel încât subvențiile pot fi oprite din orice motiv fabricat”, a afirmat

Judit Varga, care la întrebarea, dacă Guvernul ungar a făcut totul, a răspuns: „Cu puțină exagerare, se pare că dacă aș strănuta în Piața Kossuth, ar fi suficient pentru împiedicarea plății fondurilor. La Bruxelles, hungarofobia s-a instituționalizat”.

Breaking News

România stopează importul de cereale din Ucraina

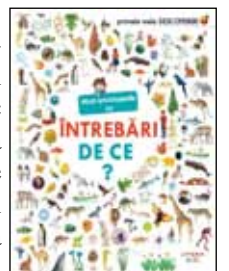
Autoritatea Vamală Română anunță faptul că România va stopa, până pe data de 5 iunie, importul de cereale din Ucraina, decizia fiind publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Exportarea grâului, porumbului, florei-soarelui și rapiței, este permisă numai în alte state membre decât Bulgaria, Polonia, România, Slovacia sau Ungaria. Faptul că importul cerealelor a fost stopat doar până pe 5 iunie nu va influența major piața cerealelor. Ucrainenii erau deja pregătiți pentru o astfel de măsură și au exportat masiv din vechea recoltă. După 5 iunie, exportul se va re-lua, iar noua recoltă va invada din nou piețele din Europa de Est.

Rubrica elevilor

Vă recomandăm să citiți...

Dragi elevi ai comunei Coșteiu, pentru această lună vă recomand să lecturați volumul „Mica enciclopedie cu întrebări DE CE?” semnat de Sophie Lamoureux.

De ce furtuna face zgomot? De ce cad frunzele toamna? De ce există munți? De ce oamenii au buric? De ce flamingii sunt roz? De ce plutesc vapoarele? Răspunsuri scurte, clare și precise la aproape 150 de întrebări puse de copii despre natură, animale, corpul uman, Pământ și spațiul cosmic. Traducere din limba franceză de Anca Calangiu.

Pagină realizată de Florentina Violeta NISTRU

„Trebuie să fim și optimiști, să vedem și lucrurile bune, să vedem partea plină a paharului, nu numai dezamăgirea!”

Ioan SIMA - Viceprimar al comunei Victor Vlad Delamarina

Despre domnul Sima, colegul meu Vasile Todî îmi spunea odinioară: „Domnule Ciprian, Ioan Sima este o legendă vie a administrațiilor din Banatul nostru drag. Un gospodar înțelept și un camarad de nădejde.” Astfel îl văd și eu acum după interviul realizat cu domnia sa.

Domnule Sima, iată că au trecut peste cinci luni de când s-a încheiat anul. Cum a fost anul 2022?

Domnule Apostol, pentru Primăria comunei Victor Vlad Delamarina, anul 2022 a fost un an destul de bun. Și, când spun asta, fac trimitere la faptul că în acea perioadă am reușit să desfășurăm câteva proiecte bune, am reușit totodată să trecem peste problemele mari și grave ridicate de pandemie și de criza prețurilor, carevaszică, putem spune că, deși am avut mult de lucru, în general, ne-am descurcat bine, iar în final, aș putea spune că am reușit să încheiem anul trecut cu bine.

La trecuta noastră întrevvedere, erați oarecum mâhnit, ca să nu spun supărat, de-a dreptul, că nu se materializează promisiunile financiare din partea guvernanților.

Da, este adevărat, din păcate, sprijinul cel mai puternic l-am avut din partea bugetului local. Finanțarea în general a venit din ce am strâns în comună din banii noștri, dar asta e situația. Noi am reușit să facem ceea ce trebuie.

Când spuneți: „am reușit să facem ceea ce trebuie”, vă gândiți la un anume proiect de mare interes?

Da, iar unul dintre proiectele de mare interes este să facem acoperișul școlilor din comună. Școala funcționează foarte bine, avem profesori foarte buni, își fac datoria, elevii învață, dar dacă nu

ai, cum se spune, pălăria pe cap, nu e în regulă. Deci trebuie să facem acoperișul la cele două școli.

Și problema care trebuie rezolvată?

Problema este finanțarea, dar așteptăm să vină. În concluzie, dacă tot m-ați întrebat de anul 2022, pot concluziona că a fost un an bun și spre bine.

Sunteți un optimist, domnule viceprimar?

Trebuie să fim și optimiști, să vedem și lucrurile bune, să vedem partea plină a paharului, nu numai dezamăgirea.

În anul care a trecut au fost probleme mari cu agricultura. Cum s-au descurcat fermierii din comuna dumneavoastră?

Da, fermierii au avut mari probleme. Au fost majorări mari de prețuri la îngrășăminte, la motorină și la multe altele. A mai fost și seceta aia cumplită, care a distrus porumbul și în mare parte floarea soarelui. Într-adevăr, fermierii au avut mari probleme, dar până la urmă a trebuit să se treacă și peste toate acestea.

Aș vrea să vă mai întreb și despre poziția dumneavoastră de membru în Senatul Asociației Primarilor din Banatul istoric...

Domnule Apostol, putem lăsa acest subiect pentru o viitoare întâlnire, pentru că trebuie să fiu punctual la o ședință a Consiliului Local din comuna noastră?

Desigur, domnule Ioan Sima și vă mulțumesc!

Și eu vă mulțumesc!

Transparență administrativă

◆ **Hotărârea nr. 17 din 31.03.2023** privind alocarea sumei de 48.000 lei din bugetul local pe anul 2023 pentru organizarea manifestărilor culturale „Ruga bănățeană” în Comuna Victor Vlad Delamarina; ◆ **Hotărârea nr. 18 din 31.03.2023** privind salarizarea personalului plătit din bugetul local al comunei Victor Vlad Delamarina; ◆ **Hotărârea nr. 19 din 31.03.2023** privind aprobare alocare a două numere cadastrale noi și înscrierea în domeniul privat al comunei Victor Vlad Delamarina; ◆ **Hotărârea nr. 20 din 28.04.2023** privind acordarea unui mandat special împuternicitului Consiliului Local al comunei Victor Vlad Delamarina în Adunarea Generală ordinară a Asociației Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal Timiș; ◆ **Hotărârea nr. 21 din 28.04.2023** privind alipirea parcelei din CF 403656 cu parcela din CF 404761; ◆ **Hotărârea nr. 22 din 28.04.2023** privind alegerea Președintelui de ședință dintre membrii Consiliului Local al comunei Victor Vlad Delamarina pentru perioada mai, iunie, iulie 2023; ◆ **Hotărârea nr. 23 din 04.05.2023** privind intabularea în domeniul public al comunei Victor Vlad Delamarina a drumului stradal din localitatea Honorici, identificat în CF 406542, nr. top 406542.

Festivalul „Cântecului Tradițional Ucrainean”

Uniunea Ucrainenilor din România, a avut în desfășurare Festivalul „Cântecului Tradițional Ucrainean”, a treia ediție, care a avut loc la jumătatea lunii mai, în comuna Victor Vlad Delamarina, satul Petroasa Mare.

La eveniment au fost prezenți oaspeți, ansambluri artistice, profesori, elevi și oficialități, care au fost primiți cu tradiționalul colac și sare de către două tinere ucrainence, îmbrăcate în costume populare. La deschiderea festivalului au luat cuvântul președintele UUR Timiș, Gheorghe Hleba, primarul comunei gazdă, Ioan Cardaș, viceprimarul Ioan Sima, președintele organizației lugojene, Ioan Covaci, directorul Școlii Gimnaziale Știuța, Nicolae Benzar și inspectorul școlar de specialitate, Maria Szabo Condrei.

De asemenea, au fost prezenți Ana Bereghi, corespondent de presă, președintele Organizației de Femei, Mihaela Bumbuc, consilierii Sorin Șpilca și Mihai Arsa din Remetea Mică. Prezentarea momentelor artistice a fost realizată de profesorul de limbă ucraineană, Mariana Cubaș. Printre participanții care au strălucit pe scenă și au adus multă bucurie publicului s-au numărat grupurile artistice din localitățile Petroasa Mare, Lugoji, Știuța, Bethausen și Remetea Mică.

Cu această ocazie, fiecare ansamblu artistic a fost recompensat cu o diplomă de participare, iar câștigătorii Concursului național de recitare a poeziei în limba ucraineană de la Școala Gimnazială Petroasa Mare au primit diplome și premii în bani din partea Uniunii Ucrainenilor din România.

„Consider că finalizarea Grădiniței cu Program Prelungit din Bulgăruș este prioritate maximă, atât pentru cetățenii din Bulgăruș, cât și pentru locuitorii întregii comune!”

Ilie SUCIU - Primar al comunei Lenauheim

Am aflat de la domnul primar Ilie Suciucă, în cadrul unei re-
cente ședințe ordinare a Consiliului Local Lenauheim, mem-
brii consiliului, din cauza unei regretabile neînțelegeri a procedurii
de înstrăinare, au respins o ofertă
extrem de avantajoasă pentru în-
treaga comună. Mai exact, este
vorba despre faptul că Primăria
comunei Lenauheim ar fi încasat
300.000 de euro din vânzarea unui
teren în suprafață de 5 hectare aflat
sub clădirile aflate în proprietatea
cumpărătorului. Fondurile obținute
din vânzarea terenurilor sunt fol-
osite la investiții/dezvoltare, con-
form legii.

„Acești bani, ne-a spus domnul
primar, ar fi completat finanțarea

necesară terminării lucrărilor de înființare a Grădiniței cu Program
Prelungit Bulgăruș. Costurile acesteia sunt de 850.000 de euro, din
care 500.000 de la Uniunea Europeană. La momentul depunerii
proiectului pentru grădiniță, Con-
siliul Local Lenauheim a aprobat
cofinanțarea din bugetul local a
diferenței de 350.000 de euro.

Dar, a conchis domnul pri-
mar Ilie Suciucă, voi introduce din
nou Proiectele de Hotărâre în
următoarea ședință de Consiliu Lo-
cal, pentru că eu consider că finali-
zarea Grădiniței cu Program Pre-
lungit din Bulgăruș este prioritate
maximă, atât pentru cetățenii din
Bulgăruș, cât și pentru locuitorii
întregii comune.”

Pedalarea de primăvară

Duminică, 7 mai, lângă Baza Sportivă Grabaț a avut loc „Pedalarea de
primăvară”, concurs de îndemânare pe bicicletă, pe 4 categorii: sub 10
ani, 10-14 ani, 14-18 ani și peste 18 ani, premiul cel mare fiind o bicicletă. La
eveniment a participat și
un echipaj al Serviciului
Rutier din cadrul Inspec-
toratului de Poliție Județean
Timiș care a explicat anu-
mite aspecte legate de cir-
culația pe drumurile publi-
ce, în special cu bicicleta.

„Vreau să mulțumesc
tuturor celor care ați ven-
it astăzi la Pedalarea de
primăvară de la Grabaț!
Felicitări tuturor celor care
au participat la această
acțiune în care am dorit să
conștientizăm populația cu
privire la modul în care
trebuie să circule corect
pe bicicletă pe drumurile
publice (adică pe orice
stradă). Acesta este prin-
cipalul scop al Pedalării.
Felicitări și celor care au
terminat fără greșală sau
cu puține erori traseul de
îndemânare pe bicicletă!”

De asemenea, mulțu-
mesc prietenilor de la Po-
liția Română, care ne-au însoțit azi, pe durata evenimentului și la plimbarea prin
sat. Mulțumesc și celor care au pus la cale evenimentul de azi: administratorul pu-
blic al comunei Sebastian Horvath, ajutat de Negru Ioan, Gheorghe Teodor
Marin, Trișcău Constantin, Liviu Ghițan și Bogdan Ulița. Mulțumiri speciale merg
către doamna consilier Claudia Maxim, care a asigurat asistența medicală, și către
doamna consilier Camelia Tudor, care a asigurat partea de secretariat.

A fost o primă ediție, am învățat din ea, la următoarea va fi și mai bine. Im-
portant este că am fost împreună într-o zi însoțită de duminică, ne-am și mișcat și
distrat puțin. Vă mulțumesc! Ați fost extraordinari!”, a conchis primarul comunei
Lenauheim, domnul Ilie Suciucă.

Reabilitarea totală a școlii din Grabaț

A fost semnat ordinul de începere a lucrărilor
de reabilitare totală a școlii din localitatea
Grabaț, ocazie cu care a fost predat fizic, dar și printr-un
proces verbal de predare-primire, amplasamentul școlii
către constructor.

„Peste 150 de elevi se vor bucura de infrastructura
școlară modernizată în urma unei investiții totale de pes-
te 5 milioane lei. Termenul de execuție este 31.12.2023”,
a declarat edilul comunei, domnul Ilie Suciucă.

Din albumul Primăriei Lenauheim

Elevii de la Școala din Bulgăruș, care în săptămâna
verde au ales să viziteze și Primaria Lenauheim.

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

„Dorința mea, țelul pe care îl urmăresc zi de zi este acela de a așeza comuna noastră pe un piedestal european!”

Prof. Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

Că în comuna Topolovățu Mare primăria desfășoară ample proiecte pe care le transformă în realități frumoase stau măturie atât imaginile din această pagină, cât și datele consemnate de mine în cadrul dialogului avut cu domnul profesor Ovidiu Doța, primarul comunei.

Domnule primar, deschiderea liniilor de finanțare nerambursabilă, europeană sau guvernamentală, de către administrația locală din Topolovățu Mare, face ca fața comunei să se schimbe semnificativ. Există un secret al proiectelor aprobate?

Nu există niciun secret în afară de muncă și consecvență.

Pentru că tot am vorbit de proiecte aprobate, îmi puteți detalia, vă rog?

Doamnă Beatrice, aș începe cu faptul că avem aprobate două proiecte ce prevăd modernizarea și extinderea iluminatului public pe raza comunei.

Ce presupune implementarea acestor proiecte?

Implementarea lor presupune modernizarea rețelei de iluminat public, prin schimbarea lămpilor cu becuri „LED”, care au o putere mai mare de luminare, dar, în același timp, un consum redus de energie electrică, lucru ce duce și la micșorarea sumelor pe care administrația locală le plătește pentru acest serviciu. De asemenea, în cadrul unuia dintre aceste proiecte este prevăzută și amplasarea a două stații de încărcare pentru mașinile electrice.

V-aș ruga să trecem și la un alt proiect...

Un alt proiect aprobat la finanțare prin „AFM” este cel privind eficiența energetică a școlii. Practic, acest proiect urmărește reabilitarea termică a întregii clădiri și schimbarea tâmplăriei, astfel încât să nu mai existe pierderi de energie electrică sau termică.

La ce sumă se ridică valoarea acestui proiect?

Valoarea proiectului este de 3,4 milioane de lei, fonduri nerambursabile. Și tot prin accesarea de fonduri de la Administrația Fondului pentru Mediu, în comuna noastră urmează să fi realizate alte 4 stații de încărcare pentru mașinile electrice. Două astfel de puncte vor fi la „CEC” și alte două la sala de sport.

Care este totalul acestei investiții?

În total, investiția se ridică la 950.000 de lei!

Prin cine ați realizat finanțarea acestor proiecte?

Așa cum am mai spus, aceste proiecte au fost aprobate la finanțare prin Administrația Fondului pentru Mediu.

Prin Planul Național de Redresare și Reziliență?

Prin acest „plan”, avem o serie de proiecte ce urmează să se deruleze pe raza comunei noastre, în următorii ani, după ce Primăria Topolovățu Mare a reușit să acceseze finanțări pe mai multe axe din PNRR. A fost aprobat proiectul și va primi finanțare construcția de piste de biciclete în localitatea Topolovățu Mare, de-a lungul drumului european.

Unde veți construi acest piste pentru bicicliști?

Practic, pistele vor fi construite la marginea trotuarelor, de-o parte și de cealaltă a drumului, urmând să faciliteze accesul oamenilor la instituțiile de interes de pe raza localității.

Am aflat ceva și despre dotări noi la școală!

Da, de asemenea, cu aproximativ 240.000 de euro urmează să fie realizate dotări la școală. Conform solicitării, va fi schimbat mobilierul cu unul nou, la standarde europene și se vor face dotări cu materiale didactice în sălile de clase și cu dispozitive tehnice moderne în laboratorul de informatică, adică laptopuri, table inteligente, softuri etc.

Domnule primar, pentru a rămâne în sfera proiectelor, nu aș vrea să închei acest dialog fără a consemna încă un proiect.

Un alt proiect care va beneficia de finanțare europeană prin PNRR este cel de eficientizare energetică a clădirii primăriei. La fel ca și în cazul școlii, și aici imobilul urmează să fi anvelopat, iar tâmplăria complet schimbată.

Domnule profesor Ovidiu Doța, vorbind despre atâtea realizări, despre proiecte privind viitorul apropiat, aș dori să aflu care a fost primul gând cu care ați început munca de primar?

A fost de fapt o dorință. Dorința mea, țelul pe care îl urmăresc zi de zi este acela de a așeza comuna noastră pe un piedestal european!

Domnule primar, vă mulțumesc pentru întrevedere!

Și eu vă mulțumesc că sunteți alături de noi!

Pagină realizată de Beatrice PĂSĂRICĂ

„Prin această investiție sperăm să avem și mai mulți vizitatori în stațiunea noastră!”

Ioan HERBEI - Primar al comunei Moneasa

În zilele de 13-14 mai, Moneasa a îmbrăcat haine de sărbătoare, iar printr-o alegere fericită Zilele Comunei au coincis și cu inaugurarea Parcului „Aventura”, un obiectiv mult așteptat de toți arădenii și nu numai.

„Prin această investiție sperăm să avem și mai mulți vizitatori în stațiunea noastră. Moneasa merită, iar noi facem tot ce ne stă în putință, pentru a o readuce la gloria ei de altădată. Moneasa a fost, este și va fi Perla Munților Apuseni. Este singura stațiune de interes național din această zonă frumoasă a României. Vă asigur că vom găsi soluțiile necesare de a duce această stațiune acolo unde a fost odată”, a declarat domnul Ioan Nuțu Herbei, primarul comunei Moneasa.

Parcul se află în zona lacului cu nuferi și constă în două tiroliene de 70-75 de metri, plus, suplimentar, încă două trasee: un traseu pentru copii, de 60 de metri, cu două tiroliene mici, cu cățărări, cu traversări peste vale, și un traseu destinat adulților, pentru temerari. Investiția a fost realizată exclusiv de către Primăria comunei Moneasa.

„A fost o bucurie să inaugurăm acest obiectiv, ca invitați ai harnicului primar Nuțu Herbei, care merită toată stima și considerația pentru eforturile sale de a reda stațiunii strălucirea sa de odinioară.

La mulți ani Moneasa, să fie într-un ceas bun!”, a spus domnul Mihai Fifor.

După inaugurarea și tăierea panglicii, care a consemnat deschiderea pentru public a Parcului „Aventura” Moneasa, alaiul condus de primarul Ioan Nuțu Herbei s-a deplasat spre Teatrul de Vară, care s-a umplut de vizitatori dornici să asculte programul artistic organizat cu ocazia Zilelor Comunei.

Pe scena din Moneasa au urcat Ioan Dordoi, Cornelia și Lupu Rednic, Ciprian și Mihaela Istrate, Formația „Popular Music” și Mădălin Pojega, spectacolul fiind prezentat de Mihaela Suciu.

Atmosfera Zilelor Comunei Moneasa a fost întreținută și de ansamblurile „Junii Cetății” Dezna, „Țara Zărandului” Sebiș și Ansamblul Folcloric Bocsig.

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

„Cu domnul Ioan Guțu, primarul comunei noastre, colaborăm excelent!”

Ing. Ovidiu Cosmin TODORESCU - Consilier agricol

În bine reabilitatul sediu al administrației birchișene am stat de vorbă cu un tânăr inginer, prieten al Jurnalului interregional „Banatul”. Un dialog cu un specialist care stăpânește profesia pentru care a urmat studiile universitare.

Domnule inginer Ovidiu Cosmin Todorescu, ce activități desfășurați în această perioadă cu fermierii și cu A.P.I.A., în domeniul agricol în comuna Birchiș?

Doamnă Ramona, în această perioadă are loc o amplă desfășurare a lucrărilor de înregistrare sistematică a terenurilor din extravilanul comunei Birchiș, finanțarea opt, din cadrul „Programului Național de Cadastru și Cartea Funciară” pe sectoarele cadastrale din localități.

Colaborați cu cineva?

Da, ne aflăm în colaborare cu O.C.P.I. Arad. Dar activitățile se fac, bineînțeles, cu sprijinul Comisiei locale de fond funciar Birchiș, cu sprijinul foarte bine oferit de domnul primar al comunei noastre, domnul Ioan Guțu, cu care colaborăm excelent. De asemenea, cu „APIA”, eliberăm adeverință pentru toți fermierii înscrși în Registrul Național al exploatațiilor, necesare pentru depunerea cererii unice de suprafață pe anul 2023 la centrul local „APIA”, aflat în comuna Săvărsin.

Domnule inginer, v-aș ruga să-mi vorbiți despre programele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale care sunt în vigoare și în 2023 și se desfășoară și în Birchiș. Se poate?

Desigur, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are o varietate de programe în vigoare în anul 2023, care vizează diferite aspecte ale agriculturii. Acestea pot include finanțare a investițiilor în ferme, sprijin pentru dezvoltarea mediului rural, oferirea de subvenții pentru producția agricolă și zootehnică, precum și programe pentru promovarea calității și sustenabilității produselor agricole.

Vă rog să ne spuneți și cum reacționează fermierii la aceste programe?

Doamnă Ramona, reacțiile fermierilor la aceste probleme pot varia în funcție de beneficiile pe care le oferă fiecare din aceste programe și gradul de conștientizare a beneficiilor. Dar, în general, fermierii sunt interesați de programele care oferă finanțare sau subvenții, dar și de cele care îi ajută să se dezvolte, să-și dezvolte afacerile și să se adapteze condițiilor impuse de Uniunea Europeană la schimbările de pe piață și din mediu.

Ce trebuie să facă fermierii din Birchiș ca să intre în aceste programe de finanțare ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale?

Pentru a accesa programele de finanțare ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, fermierii din Birchiș ar trebui să se informeze cu privire la cerințele specifice ale fiecărui program, să depună o cerere de finanțare sau de subvenție, în conformitate cu aceste cerințe. Totodată, ar putea fi util să colaboreze cu un consultant agricol sau cu un reprezentant A.P.I.A., pentru a obține informații suplimentare și sprijinul în procesul de depunere a cererii.

Domnule inginer, înainte de a încheia acest interviu, vă întreb, pentru cei interesați, ce adeverințe eliberați în această perioadă pentru A.P.I.A.?

Doamnă, în legătură cu adeverința A.P.I.A., eliberez adeverințe producătorilor agricoli, utilizatori de terenuri cu suprafețe deținute pe blocuri fizice, efective de animale, conform înscrierilor din Registrul Agricol, coroborat cu impozitele și taxele locale.

Vă mulțumesc pentru amabilitatea de a-mi acorda acest interviu!

Cu plăcere!

Rubrica școlii

Calendar Bacalaureat 2023

12 – 14 iunie 2023: Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română – proba A;

14 – 15 iunie 2023: Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă – proba B;

14 – 16 iunie 2023: Evaluarea competențelor digitale – proba D;

19 – 21 iunie 2023: Evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională – proba C;

26 iunie 2023: Limba și literatura română – proba E.a) – proba scrisă;

27 iunie 2023: Proba obligatorie a profilului – proba E.c) – proba scrisă;

28 iunie 2023: Proba la alegere a profilului

și specializării – proba E.d) – proba scrisă;

29 iunie 2023: Limba și literatura maternă – proba E.b) – proba scrisă;

3 iulie 2023: Afișarea rezultatelor la probele scrise până la ora 12,00) și depunerea contestațiilor în intervalul orar 12:00 – 18:00;

4 – 6 iulie 2023: Rezolvarea contestațiilor

7 iulie 2023: Afișarea rezultatelor finale.

Transparență administrativă

◆ **Proiect de hotărâre nr. 15 din 07.04.2023** privind aprobarea execuției bugetare pe trimestrul I anul 2023; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 16 din 19.04.2023** privind acordarea unui mandat reprezentantului comunei Birchiș în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad în vederea aprobării modificării Contractului de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 704/02.12.2019; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 17 din 19.04.2023** privind acordarea unui mandat reprezentantului comunei Birchiș în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad privind modificarea Statutului Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 18 din 26.04.2023** privind aprobarea participării comunei Birchiș din județul Arad la Parteneriatul LEADER Podgoria Miniș-Măderat; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 19 din 27.04.2023** privind aprobarea documentației tehnico-economice „Reparații curente la clădirile închiriate (foste sedii CĂP Birchiș și Brutărie) în Birchiș nr. 189, jud. Arad”; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 20 din 09.05.2023** privind aprobarea modificării și completării Statutului Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor județul Arad și a încheierii Actului adițional nr. 5 la Statutul Asociației; ◆ **Proiect de hotărâre nr. 21 din 10.05.2023** privind stabilirea perioadei efectuării inventarierii anuale a bunurilor care aparțin domeniului public și privat al comunei Birchiș.

Din albumul comunei

Cu beneficiarii de ajutor social și cu ajutorul lui Dumnezeu, la Birchiș s-a început văruitul pomilor de pe domeniul public al comunei.

Pagină coordonată de Ramona MIHET

„Primăria comunei noastre asigură două mese calde pe săptămână seniorilor!”

Domnule viceprimar, trecuta dumneavoastră întâlnire cu colega mea, se încheia cu reușita primăriei din comuna dumneavoastră de a avea un „Centru Comunitar Integrat”, lucru de laudă, știut fiind că în județul Arad numai o singură comună mai are așa ceva.

Da, este adevărat!

De ce este nevoie de un astfel de centru?

Domnule Andrei, la noi circulă o vorbă, care spune așa: „În comună există o armată în retragere, metaforic vorbind, desigur. Adică există cetățeni mai în vârstă care au nevoie de ajutor de orice fel. În comuna noastră, în proporție de 60-70% populația nu este activă. Cei mai mulți sunt pensionari cu venituri foarte mici și care nu reușesc să supraviețuiască în condiții normale civilizate.

Am înțeles, dar aș dori să aflu pentru cititorii noștri ce înseamnă acest „Centru Social Integrat”?

Domnule, în acest centru social, se va oferi asistență socială, va exista un asistent social și un asistent medical permanent care vor ajuta pe oamenii în vârstă cu orice e nevoie. Deja noi avem angajați, iar activitatea a început să se desfășoare. Mai avem un parteneriat public-privat și asigură două mese calde pe săptămână seniorilor. Avem o convenție între primărie și aceea firmă care oferă hrană. Asistentul medical le oferă tratamentele de care au nevoie și se deplasează chiar acasă la oameni. Îi ajută din punct de vedere medical în tot ce au nevoie bătrânii.

Este extraordinar! Nu am mai auzit ca primăria unei localități să acorde atâta atenție oamenilor trecuți de o anumită vârstă. Foarte frumos! Felicitări!

Vă mulțumesc!

Domnule viceprimar, anul trecut am scăpat de pandemie, sun-

Ladislau HELEPORT - Viceprimar al comunei Bata
tem liberi, cum preconizați că va fi acest an 2023, dat fiind că în ultimii doi ani au fost probleme cu libertatea și cu pandemia?

Vedeți dumneavoastră, noi ne dorim ca anul 2023 să fie un an de succes. În acest sens, avem deja un număr de proiecte în lucru.

Puteți detalia?

Desigur, vrem să mai facem încă două capele, fiindcă așa ne impune Uniunea Europeană. Vrem să desfășurăm, cum v-am spus, și un proiect de construcție a sistemului de alimentare cu apă, precum și acea pistă de biciclete. Așadar, avem câteva proiecte frumoase, proiecte pe care le avem în obiectiv pentru anul acesta.

Și în perioada apropiată?

În următoarea perioadă, vom face și recepția la capela din Țela. Vom începe și construcția altor două capele, cum spuneam, în alte două sate din comună. Trebuie să existe aceste capele în fiecare localitate, fiindcă Uniunea Europeană nu mai permite să stai cu mortul în casă.

Am intrat în casa Europei!

Am intrat în marea familie europeană și trebuie să respectăm aceste reguli, de aceea vrem să construim aceste capele în fiecare localitate. Mi se pare un lucru civilizat să nu stai cu mortul în casă. Uniunea Europeană ne învață multe, ne îndeamnă să fim civilizați și europeni și, după cum știm, ne învață și să strângem gunoiul într-un mod civilizat, ceea ce pentru mulți e mai greu să înțeleagă asta. Noi trebuie să ne adaptăm și să facem așa cum este cel mai bine pentru comună și pentru cetățeni.

Oamenii satelor dumneavoastră cum percep aceste noutăți?

Multă lume este curioasă și nedumerită de ce trebuie așa și nu așa, dar de ce să nu mai stai cu mortul în casă? Așa se procedează la nivel european. Noi suntem în Uniunea Europeană și trebuie să respectăm aceste norme care mi se par normale, firești, de bun simț. Dacă am vrut să fim europeni, trebuie să ne comportăm ca niște cetățeni europeni, educați și civilizați!

Din poeziile recitate la „Festivalul Vânătorilor” din Bata

Bătrânul pădurar

Nicolae LABIȘ

Bătrânul pădurar visează parcă,
Îndrăgostit de codri ca de-o arcă,
Pe care-n timpi mai vechi ca amintirea
El a durat-o, rânduind în ea
Galop de cerbi, bârlug de urși și unduirea
Izvoarelor, să aibă fiarele ce bea.

Natura, ascultați-o, îi murmură
Cântecul ei de ger și de căldură,
Vibrarea fină de omăt asprit,
Foșnirea moale-a frunzelor căzute
Ori șopotul de unde-năbușit
Când vin de la izvor un pâlț de ciute.

Sub ochii lui, plini de senin și zare,
Sub ochii ogindind o depărtare,
Dureri și bucurii de-ale pădurii
S-au petrecut, și-n suflet el le-a strâns,
Și neschimbându-și apa cătăturii
În taină-a răs cu ele ori a plâns.

În cicluri neoprite - ierni și veri -
Ne fură timpul, care cu poveri,
Și de privești a inimii hambare
Mai goale le găsești la cercetare,
Gândind că sărăcit, ca mâine plecî
În pribegie către neguri reci.

Când mierea lunii picură-n frunzișuri,
Ivind peste steiuri albe ascuțișuri,
Cu gâtul încordat prin seară zboară,
Îndrăgostiți un țap și-o căprioară...
El se afundă-n gânduri pe un trunchi,
Privind duios la pușca pe genunchi.

Dar el, privind cămările din sine,
De zi cu zi le află tot mai pline,
Pădurii daruri fermecate toarce -
Ce dăruie,-nsutit i se întoarce,
Și de va fi cândva de-aici plecat,
Pleca-va dintre toți cel mai bogat.

Or, primăvara în bârlug ursacii
Nu mai încap de maica-le, săracii,
Iar ea, dorindu-și alții, mai mărunți,
Îi bate și-i alungă către munți...
El îi privește-ntunecat la față -
Noi începuturi triste de viață.

Cu-avere simplă codrii îl încarcă...
Adânc el îi iubește ca pe-o arcă
Pe care-n timpi mai vechi ca amintirea
El a durat-o, rânduind în ea
Galop de cerbi, bârlug de urși și unduirea
Izvoarelor, să aibă fiarele ce bea.

Rubrica bisericii

Pilda cântărețului la chitară

Sfântul Ierarh Calist, Patriarhul Constantinopolului

Luând aminte, ca un cântăreț la chitară,
La adâncul inimii, vei vedea cu ușurință
ceea ce cauți, pentru că sufletul răpit de iubire
la culme nu se mai poate întoarce la cele dinapoi.
De voiești să afli adevărul, urmează pilda cântărețului la chitară.
Căci acela și-opleacă capul în jos și, ațintindu-și auzul
la cântare, mișcă pana cu mâna. Și îndată, coardele lovindu-se
între ele, chitara scoate cântarea, iar cântărețul saltă de dulcețea
cântării. Să-ți fie, iubitorule de osteneală și lucrătorule al viei,
limpede pilda și să nu te îndoiești. Căci luând aminte, ca un
cântăreț la chitară, la adâncul inimii, vei vedea cu ușurință ceea
ce cauți, pentru că sufletul răpit de iubire la culme nu se mai
poate întoarce la cele dinapoi. Că s-a lipit, zice prorocul David,
sufletul meu de urma Ta (Psalmul 62, 8).

Înțelege, iubitorule, prin chitară inima; prin coarde simțirile,
prin pană mintea care mișcă cu pricepere desăvârșită simțirea
prin pomenirea lui Dumnezeu. Din această mișcare se ivește
în suflet o plăcere negrăită, iar mintea curată face să se arate
razele dumnezeiești.

De nu vom închide simțurile trupului, nu va izvorî în noi
apa săltătoare pe care a făgăduit-o Domnul samarinencii. Că
cerând aceea apa simțită, a aflat înăuntrul ei apa săltătoare a
vieții (Ioan 4, 14). Pentru că, precum pământul are prin fire apa
și în același timp aceasta curge din el, la fel și pământul ini-
mii are prin fire această apă săltătoare și izvorătoare. Ea e ca o
lumină părintească pe care Adam a pierdut-o prin neascultare.

Pagină realizată de Anca ANDREI

„Este foarte important să rămână ceva după noi!”

Gheorghe POP - Primar al comunei Bucovăț

Dacă la trecuta mea întâlnire cu primarul comunei Bucovăț aș fi dorit să stau mai mult de vorbă despre poezie, cu precădere despre poezia scrisă de domnia sa, din care dânsul rareori recită, de această dată am dorit să vorbesc și cu profesorul Gheorghe Pop, știind că același primar este și absolvent al Facultății de Geografie din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Dar, dat fi programul încărcat al edilului, m-am rezumat la doar câteva întrebări privind activitatea sa din cadrul administrației locale.

Domnule primar, parafrazând, aș spune că activitatea de primar înseamnă geografie în mișcare. Și, folosesc această parafrază, cunoscând bine cât alergați pe la diverse instituții județene și naționale, din dorința de a vă atingeți obiectivele propuse ca primar. În acest sens, v-aș propune să amintim de câteva proiecte pe care le veți desfășura în acest an, 2023?

Doamnă Borița, de anul trecut, avem proiectul de construcție a capelei pe „GAL”, fiindcă nu mai ai voie să ții mortul în casă.

Uniunea Europeană, domnule primar!

Da, așa a impus Uniunea Europeană. Acesta este un proiect european destul de mare...

La cât se ridică valoarea sa?

La peste 100.000 de euro, proiect pe care îl vom finaliza anul acesta. Totodată eu sper să începem și proiectul de canalizare. Pentru acest proiect avem scris studiul de fezabilitate.

În ce fază vă aflați în acest caz?

La ora la care stăm de vorbă, ne aflăm într-o fază destul de avansată cu pregătirea proiectului. Sperăm ca anul acesta să ne apucăm și de canalizare. E un proiect, cum vă spuneam, foarte mare și extrem de important, ca să avem canalizare în toată comună

Bucovăț și să facem PUZ-uri peste tot și extindere de rețea de apă în localitățile unde nu avem. Deci, reiterez, este un proiect foarte mare.

Succes!

Vă mulțumesc!

Domnule primar, până acum, până la dumneavoastră, nu s-a reușit să se concretizeze acest proiect al canalizării?

Precum vedeți, din păcate, nu s-a reușit. Așa că noi nu avem canalizare în localitate.

Dar alimentare cu apă?

Avem alimentare cu apă numai într-un sat, în Bazoșul Nou.

Și mai departe?

Alimentarea cu apă cred că va începe anul acesta, e un proiect pe „POIM” al Aquatim. În 2023, sigur vom da drumul la alimentarea cu apă, atât în Bucovăț, cât și în Bazoșul Nou, inclusiv cu o stație de tratare a apei. Trebuie să mai vină bazinele din stația de tratare. Așadar, vom avea și canalizare în toată comuna și alimentare cu apă.

Domnule primar, pot adresa profesorului de geografie o întrebare?

Desigur.

Ce vi se pare important într-o viață de om?

Doamnă Borița, este foarte important să rămână ceva după noi!

Rubrica școlii

Activități la Școala Gimnazială Bucovăț

Elevi cu care ne mândrim

Acești doi copii minunați, Meze Luca și Pleșa Daria, au participat la etapa județeană a Concursului Național Școlar de Biologie „George Emil Palade”, care s-a desfășurat la Școala Gimnazială nr. 30, Timișoara. Au trăit o experiență unică! Au experimentat emoții noi, de participare la un asemenea concurs! Cu siguranță, experiența aceasta va stimula motivația, dorința de performanță, disciplina, evoluția umană, indiferent care este rezultatul la acest concurs!

Felicitări elevilor pentru participare, pentru munca depusă în procesul de învățare al materiei, dar și părinților pentru implicarea de care au dat dovadă.

Vizită la ecluza de la Sânmihai

Elevii clasei a VII-a au vizitat Nodul Hidrotehnic de la Sânmihaiu Român. Ecluza de la Sânmihai este prima dintre cele 6 ecluze (4 aflându-se pe teritoriul sârbesc) ale canalului Bega. Din discuțiile avute cu dl. ing. Mihai Negură și dl. ing. Cristian Damian am aflat despre istoricul și importanța acestui obiectiv strategic pentru zona de vest a țării. Acest ansamblu hidrotehnic apare în lista monumentelor istorice ale județului Timiș, fiind construit de pe vremea Imperiului austro-ungar, iar repunerea acestuia în funcțiune a facilitat și redeschiderea navigației pe Bega.

Mulțumim domnului primar Gheorghe Pop!

Elevii claselor pregătitoare, I și a II-a au avut parte de o excursie extraordinară la Dinosaur World Transylvania. Copiii s-au jucat, s-au distrat, s-au relaxat și s-au bucurat de această zi frumoasă. Mulțumim domnului primar Gheorghe Pop pentru asigurarea transportului!

9 Mai - Ziua Europei

Alături de elevii claselor a V-a și a VI-a am avut astăzi o serie de activități legate de Ziua Europei, Uniunea Europeană, statutul României în cadrul acestei organizații. Am învățat care sunt avantajele unui cetățean european, drepturile și îndatoririle acestuia și cum putem fi „Uniți în diversitate”, exact cum spune deviza Uniunii.

Un festival regal în Vatra Regală

Mii de cetățeni veniți din județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara, adică din area-lul Asociației Primarilor din Banatul Historic, au participat la cel mai mare târg al micilor producători locali, denumit sugestiv „Suflet de România”, organizat de Profi, în parteneriat cu Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I al României” și Casa Regală. Pentru că ediția noastră din luna mai apăruse deja la data desfășurării evenimentului, găzduim pentru cititorii noștri care nu au fost prezenți la acest târg, câteva imagini sugestive. Mai consemnăm, totodată, că interesul oamenilor de a fi prezenți la acest eveniment a fost determinat și de faptul că el s-a desfășurat pe Domeniul Regal de la Săvârșin.

La deschiderea oficială a festivalului „Suflet de România”, alături de Gaetan Pacton, Director General, și Călin Costinaș, Director General adjunct Profi, a luat parte Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei României și Principele Radu.

În cuvântul său, domnul Gaetan Pacton, Directorul General „Profi” a spus: „Ca să te îndrăgostești de un loc trebuie să-l înțelegi, să-i cunoști obiceiurile și să-i descoperi valorile autentice. Cel mai bine, acest lucru se întâmplă atunci când mergi la rădăcini, la satul care păstrează gusturile bune, oamenii binevoitori și tradițiile care adună în ele o lungă și frumoasă poveste. Deloc întâmplător, suntem într-un loc încărcat de istorie, pentru că vrem să continuăm să scriem istorie împreună, aici, în România. Aceasta este misiunea Profi! Dincolo de angajamentul de a oferi zilnic prețuri mici, la Profi punem suflet în România! Punem suflet în comunitate și în tot ceea ce contează!”

„Astăzi, asistăm, probabil, la cel mai mare dintre festivaluri, dintre târgurile de meșteșuguri și bunătați românești tradiționale, mai mare și mai simbolic la care am participat. Bucurați-vă de această zi frumoasă că suntem împreună, aici, și de acum încolo vom încerca să fim tot împreună la cât mai multe asemenea evenimente fericite organizate din suflet românesc de Profi”, a spus și Principele Radu, de pe scena festivalului.

Potrivit reprezentanților „Profi”, organizarea festivalului „Suflet de România” este o continuare firească a celui mai amplu program de susținere a producătorilor locali, dar și a angajamentului de a fi un retailer puternic ancorat în viața comunității și în dezvoltarea României.

Pentru că „veșnicia s-a născut la sat” și lumea satului a fost mereu un mijloc de inspirație, tabloul ei a fost mereu surprins și imortalizat de „poeti, rapsozi, zicători, eresuri...”. Bucurați-vă de poeziile în grai bănățean!

Busuiocul

Ion POPA

Gi gimneată pi la nouă,
Într-o zăuă cam cu ploaie,
La părincile în poartă
Strigă-o babă gi să-ndoaie:

-Neața bună domn părince!
Încă dormi, o ce-ai sculat?
C-am venit să-ț duc tri fire
Gi busuioc ge-l curat.

-Neața bună nano Mareo,
Pașea Domnului cu cine!
Cie vântoaie gelea grele
Ce mai poartă pă la mine?

-Pruncu meu bată-l tămânia
Are-o pacimă ș-un dar,
Tătă zăua stă pâ-n birturi
Să mai bea căciun pahar.

Dragu babi, domn părince,
Fă-i o slujbă să să-ntoarcă,
Să să lasă gi bețâie
Și gi pacima a proastă.

-Iacă-i fac, măi nană Mario
Că doară nu m-o fi greu,
Dumneta plăcește slujba,
Io mă rog la Dumnezeu.

-Da' șe vrei cu busuiocu'
Inge vrei să mi-l săgești?
-Iac- ași 'naincea cășf,
Baș aproape gi ferești.

Da' nu pot ca-i buruiana
Și costrei și busuioca,
N-ai vrea dumneta părince
Să plivești p-aclea oleaca?

Să pot săgi busuiocul,
Ca să crească și să-nfloară,
Să miroasă tare mândru
Mai înclea, la primavară?

-Ba io-aș vrea măi nană Mario,
Da' m-o prins un jungi în șele,
Gi nu pot niși să-ntorc capul,
Niși să m-aplec gi durere!

-Las parince că plivesc io,
Ți-l săgesc și țî-l și ud
Ș-am să vin ș-o zî gi sapă,
Când o fi la cucuruz...

Numa' fă-i dumneta slujba
Și ge-o fi binie primită
Ț-o-i mulțumi viața toată
Că țî gura aurită!

Ș-uice așa să-ntoarsă acasă
Baba Marea a miloasă
Alegându-să c-o slujbă
Ca soarili gi frumoasă

Antamându-să cu vrerea
Ș-n suflet cu cătrănie
Pântru betu pruncu ei
O zî lungă gi sâmbrie.

„Am reușit să atragem bani europeni pentru o serie de lucrări importante, pe care le-am finalizat, dar și pentru proiecte ce se află în implementare!”

Sorin MUNTEANU - Primar al orașului Buziaș

După ce a reușit să reabiliteze cu bani europeni parcul simbol al orașului stațiune Buziaș și a restaurat Colonada Imperială din vremea împăratului Franz Josef, acum, primăria orașului Buziaș se preocupă de noi dotări. Aceasta pentru ca Buziașul să devină mai atractiv și să ofere și mai multe turiștilor și localnicilor, deopotrivă.

Primăria Buziaș a lansat licitația pentru dotarea parcului prin proiectul „Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear în Stațiunea Buziaș”, după ce, la finalizarea reabilitării parcului, s-au pus bănci noi de două feluri, cu și fără spătar și s-a realizat sistemul de iluminat pe alei. Mai exact, în cadrul lucrărilor care s-au desfășurat deja în Parcul Central din Buziaș au fost montate 206 bănci și 160 coșuri de gunoi, precum și 387 stâlpi pentru iluminat care deja sunt funcționali.

Lista dotărilor scoasă la licitație, conține: panou de afisaj, panou wi-fi, toaletă ecologică pe sexe și persoane cu dizabilități, cișmele pentru apă, dar și locuri de joacă pentru copii și aparatură fitness de exterior, acestea din urmă vor fi amplasate în zona Liget, care a fost amenajată special.

Valoarea estimată a contractului este de 504.390 lei fără TVA, adică puțin peste 120.000 de euro cu TVA.

Între timp se fac lucrări și la cele 6 podețe care traversează canalul Surgani.

„Doresc să vă mulțumesc pentru răbdarea și înțelegerea pe care o aveți. La nivelul orașului Buziaș se execută, în această perioadă, o serie de lucrări mai ample care presupun și un anumit deranj, un anumit disconfort. Vă mulțumesc pentru că înțelegeți că acest deranj care este acum e spre binele nostru, al tuturor, în viitor.

Avem lucrări pe unele străzi, unde se asfaltează, avem lucrări de canalizare la Bacova, avem încă unele lucrări și în Parcul Central, iar lista poate continua. Toate aceste lucrări aduc cu ele și un anumit deranj, dar la final ne vom bucura împreună de rezultatele spectaculoase. Nu pot decât să mă bucur că Buziașul înflorește și se dezvoltă cu bani europeni, în cea mai mare parte. Am reușit să atragem bani europeni pentru o serie de lucrări importante, pe care le-am finalizat, dar și pentru proiecte ce se află în implementare.

Cu siguranță vor mai veni și altele, iar banii de la Uniunea Europeană ne vor ajuta să ne dezvoltăm și mai mult.

În altă ordine de idei, doresc să vă îndemn ca în această perioadă, în care vegetația crește foarte repede, să vă îngrijiți spațiile din fața locuințelor, să tundeți iarba, să îngrijiți copacii, să adunați crengile uscate. Ne dorim să facem din Buziaș cel mai frumos și cel mai curat oraș din județul Timiș”, a spus primarul orașului Buziaș, domnul Sorin Munteanu.

Gabriela Szabo la startul Crosului pentru dreptul la o viață normală, la Buziaș

Asociația Română de Hemofilie și Centrul Medical „Cristian Șerban” din Buziaș au reeditat un eveniment ce marchează deja de multă vreme fiecare primăvară – Hemofilia Cros, de Ziua Internațională a Hemofiliei, sub sloganul „Astăzi alergi în locul meu, mâine alergăm împreună”.

Evenimentul, la care an de an participă tot mai mulți alergători, este o modalitate de conștientizare a importanței profilaxiei și a tratamentului pentru fiecare bolnav cu hemofilie din această țară.

Organizatorii au promovat sportul în aer liber, care, de multe ori, pentru adulți este imposibil din cauza articulațiilor deteriorate, iar pentru generația tânără există oportunități și speranță atât timp cât accesul la tratament este garantat. Printre vedetele crosului din acest an s-a numărat și campioana olimpică și mondială Gabriela Szabo.

„Eu, om de sport, în mijlocul acestor minunați oameni, care prin sport vor să se afirme, prin sport vor să se exprime în așa fel încât să înțelegem că sănătatea este cea mai de preț și că cea mai ieftină pastilă de sănătate este mișcarea și sportul... Pentru a putea alerga, pentru a putea merge mai mult decât câțiva metri, pacienții cu hemofilie au nevoie de intervenții chirurgicale, dar și de un tratament constant. Majoritatea bolnavilor au proteze de sold sau de genunchi, fără de care cu greu s-ar putea deplasa”, a spus Gabriela Szabo.

În România sunt înregistrați peste 3000 de bolnavi de hemofilie, o afecțiune care provoacă sângerări spontane îndeosebi în mușchi și articulații și chiar a țesuturilor din jurul căilor respiratorii.

În atenția proprietarilor de terenuri

Având în vedere Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, vă aducem la cunoștință, potrivit art. 94, alin. (1), lit. r), obligativitatea persoanelor fizice și juridice este de a asigura luarea măsurilor de salubritate a terenurilor neocupate productiv sau funcțional, în special a celor situate de-a lungul căilor de comunicație rutiere, feroviare și de navigație. Vă facem cunoscut că reprezentanții Compartimentului Protecția Mediului, împreună cu polițiștii locali din cadrul Serviciului Poliției Locale Buziaș, au în atenție terenurile nesalubritate aflate pe raza orașului Buziaș, precum și a localităților aparținătoare, efectuând verificări pe linia depistării de locații neîngrijite, neigienizate și neîmprejmuite. Activitățile de verificare și control se vor derula zilnic, iar ca măsură preventivă recomandăm tuturor persoanelor fizice/juridice să adopte măsurile necesare privind menținerea stării de curățenie și protejarea mediului, pentru a nu se ajunge în situații critice, prin depozitari necontrolate de deșuri de orice fel.

Poliția Locală Buziaș reamintește cetățenilor (atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice) și asociațiilor de proprietari că au obligația de a încheia contract de prestări servicii de salubritate cu operatorul licențiat potrivit Legii nr. 101/2006, și a Hotărârii Consiliului Local Buziaș nr. 38/2017.

În caz contrar pot fi aplicate sancțiuni contravenționale, conform prevederilor legale în vigoare. Menționăm faptul că alte căi și soluții colaterale ilegale nu îi exonerează de răspundere pe cei identificați pe teren în urma verificărilor efectuate la fața locului sau prin diferite mijloace care pot oferi indicii și probe.

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

Cramele Recaş dă startul unui nou sezon de evenimente alături de partenerii de la Riders Club!

Cramele Recaş au avut plăcerea de a da startul unui nou sezon de evenimente sportive marca „Riders Club” cu „Ziua B”: una dintre cele mai mari competiții dedicate cicliștilor amatori din portofoliul partenerilor noștri.

Entuziasmul, motivația și dedicarea au fost la cote maxime în rândul tuturor participanților, iar noi ne bucu-

răm că am avut ocazia de a le fi alături în acest traseu al evoluției lor sportive. De-a lungul întregii curse, mesaje care au îmbinat ideal asemănările dintre ciclism și vin le-au apărut în cale, pentru un plus de motivație. Felicitări tuturor participanților și mult spor în pregătirea următoarelor evenimente pentru partenerii noștri de la Riders Club!

INNOMATE 2023 - proiect de antreprenoriat și consiliere vocațională

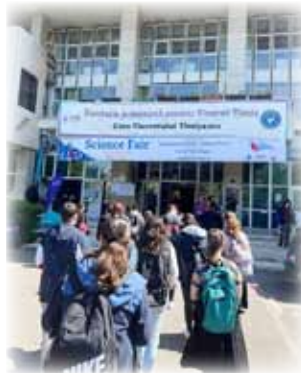
Liceul Teoretic Recaş este deschis colaborărilor cu parteneri din comunitatea locală, județeană și națională, pentru dezvoltarea proiectelor educaționale de consiliere vocațională, dezvoltare personală și abilități antreprenoriale. În luna aprilie 2023 au reînceput activitățile „INNOMATE” pentru elevii Liceului Teoretic Recaş. Acestea implică: socializare și lucru în colaborare, leadership, comunicare, împărtășirea responsabilităților, abilități transferabile, interese profesionale și autocunoaștere, plan de carieră și scopuri profesionale pe termen scurt și lung, dezvoltarea unui plan de afaceri, concurs de idei de afaceri, alte activități interactive.

Elevii învață de la A la Z cum să gândească o afacere profitabilă și cum ar putea să o pună în practică. Vor descoperi ce meserie/profesie li se potrivește cel mai bine personalității lor și vor pune la punct un plan de carieră. Proiectul se derulează în perioada aprilie-august 2023 la Liceul Teoretic Recaş, care se mândrește cu un număr de 40 de adolescenți entuziaști, creativi și plini de viață înscriși în proiectul INNOMATE! Coordonatori: profesor psiholog Gruici Luiza Elena și profesor Purda Delia Mariana. Parteneri: Liceul Teoretic Recaş, Asociația Timar - Timișoara și United Way - România.

Mulțumim Primăriei Recaş pentru sprijinul acordat!

La sfârșitul lunii aprilie elevii clasei a VIII-a, însoțiți de domnul diriginte prof. Claudiu Gaitin și doamna director Daniela Hojda, împreună cu câțiva colegi din clasa a VII-a, au participat la evenimentul „Science Fair”, organizat de Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în parteneriat cu liceele tehnologice și mediul de afaceri, în cadrul Festivalului Educației TeamEdu, ediția a II-a. Evenimen-

tu l s-a desfășurat la Casa Tineretului din Timișoara și a creat contextul prin care elevii noștri au avut ocazia să afle oferta educațională a unor licee tehnice și tehnologice din județ.

A fost o experiență foarte utilă și mulțumim Inspectoratul Școlar Județean Timiș pentru invitație!

Mulțumim Primăriei Recaş pentru sprijinul acordat privind asigurarea transportului elevilor la această activitate!

Ziua Porților Deschise la Școala Primară Bazoș

Școala Primară Bazoș, structură a Școlii Gimnaziale Izvin, și-a deschis larg porțile pentru comunitate și mai ales pentru preșcolarii grupei mari din Grădinița cu Program Normal Bazoș, care vor deveni școlari în luna septembrie. Viitorii elevi au fost însoțiți de doamna prof. inv. preșc. Tatiana Topală și au fost primiți cu drag de doamna prof. inv. primar Laura Andriuc.

În cadrul activităților desfășurate și cu sprijinul lui Teacher, doamna prof. Corina Pampu, s-a pus accentul pe colaborarea dintre școlari și preșcolari, pentru realizarea unor materiale specifice anotimpului primăvara. Creațiile rezultate din această muncă în echipă ornează acum coridorul școlii și sala de clasă. Alături de dna. prof. de sprijin Laura Vărcuș, s-au realizat activități de joc și mișcare, activități la care toți au participat cu implicare și mult interes.

Ziua Porților Deschise la Școala Primară Bazoș a stat sub semnul colaborării și al sentimentului de apartenență. Le mulțumim copiilor pentru energia și creativitatea cu care ne-au încântat, tuturor părinților care ne-au fost alături și s-au bucurat împreună cu noi și cadrelor didactice care îi vor însoți pe viitorii noștri elevi în minunata aventură a cunoașterii!

Din albumul Liceului Teoretic Recaş

Creativitatea a fost la maxim pentru elevii și diriginții lor, care au realizat, pe lângă machete, și costume din materiale reciclabile. Totul a fost încununat într-un concurs al costumelor.

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

„Având alături consătenii mei și colegii din primărie, am reușit să facem din comuna noastră o localitate cu care să ne fălim!”

Luchian SAVU - Vicepreședinte de Timiș al Asociației Primarilor din Banatul Istoric

Domnul Luchian Savu nu este un partener de dialog comod și asta din pricina agendei sale, care îi lasă cu greu timpul necesar unui interviu. Și, totuși, am reușit să realizăm acest interviu...

Domnule Luchian Savu, că vrea omul sau nu vrea, comuna Șandra poartă în dezvoltarea ei, amprenta dumneavoastră.

Nu numai a mea sau, dacă doriți, a mea și a colectivului pe care l-am încheiat de-a lungul vremii în primăria comunei Șandra.

Și, nu în ultimul rând, a consătenilor mei. Având alături consătenii mei și colegii din primărie, am reușit să facem din comuna noastră o localitate cu care să ne fălim!

Deseori, în interviurile dumneavoastră, amintiți de consătenii dumneavoastră.

Pentru că merită! Și vă sugerez ca în viitorul apropiat, în edițiile viitoare ale Jurnalului interregional „Banatul”, să stați de vorbă și cu oameni din comuna noastră. Vă asigur că veți fi plăcut surprins de dialogul cu dânșii.

Domnule Savu, în calitatea dumneavoastră de vicepreședinte de Timiș al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, ați avut și aveți posibilitatea de a cunoaște multe localități din vestul României și spun asta cu gândul că în cadrul Asociației Primarilor din Banatul Istoric se regăsesc patru județe!

Da, este adevărat, cunosc bine cele peste 87 de localități ai căror primari sunt membri ai asociației.

Care din ele vi se pare mai frumoasă?

Ei, bag de seamă că dumneata vrei să mă învrăjbești cu colegii!

Departați de mine acest gând!

Domnule Andrei, să știți că fiecare comună poartă, cum bine ați subliniat la începutul întâlnirii noastre, amprenta primarului ei și a oamenilor din comuna respectivă. Avem primari destoinici, de altfel, și vreau să evidențiez acest aspect, criteriile necesare pentru a deveni membru al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, sunt destul de exigente. Noi nu umblăm să facem prozeliți, să cooptăm, să atragem

noi membri doar de dragul de a avea un număr cât mai mare. Însuși faptul că, așa cum am mai spus, nu se plătește nicio cotizație, face dovada clară a exigenței valorice.

Dacă tot vorbim de administrații, de primării, pot să aflu date noi privind modernizarea și extinderea sistemului de supraveghere video în comuna dumneavoastră?

Desigur, acest proiect, pe care l-am pregătit destul de minuțios, a fost aprobat și finanțat în anul 2022. Și l-am dus la bun sfârșit conștinș fiind că acest proiect va duce la facilitarea vieții locuitorilor din Șandra și Uihei, iar siguranța și modernizarea sunt principalele aspecte avute în vedere la inițierea acestui proiect.

Domnule Luchian Savu, în finalul dialogului nostru, țin să consemnez și câteva informații privind realizarea sistemului de canalizare și a stației de epurare din comuna Șandra.

Domnule, în acest caz, dincolo de orice modestie, putem vorbi despre o finanțare generoasă...

Cât de generoasă?

Înainte de a vă răspunde, trebuie să știți că acea sumă a fost obținută cu mult, cu foarte mult efort și, dacă tot doriți să vorbesc despre cifre, atunci aflați că am reușit să obțin pentru acest obiectiv suma de 17.000.000 de lei!

Pe ce program?

Pe programul „Anghel Saligny”.

Când, în ce an ați reușit să obțineți această sumă?

În anul 2022.

Și contractul?

Contractul a fost semnat în acest an, mai exact în 13 februarie 2023.

Domnule Luchian Savu, vă mulțumesc pentru că ați acceptat acest dialog!

Și eu vă mulțumesc!

Așteptarea mamei

Mircea MICU

A cules mama dovleci,
Morcovii i-a îngropat
Iarna ca o cloșcă albă
Se înfoaie peste sat.

Umblă iepuri în grădină,
Verzele s-au ofilit,
Iese mama și se uită,
Dar poștașul n-a venit.

Iepuri mișună-n grădină
Printre verze ce-au albit
Scade ziua, crește noaptea
Și poștașul n-a venit.

Poate c-a uitat la crâșmă
Veștile de la oraș,
Poate că l-a mâncat lupul
Pe bețivul de poștaș...

O să vină sigur mâine.
Oh! Bețivul de poștaș.
Poartă-n geanta lui de piele
Vești din marele oraș.

Cade noaptea, mama coase
La dantela de bumbac
Ochii ei ca două stele
Picură în vârful de ac.

Consider că investiția în educație și în facilitarea acesteia sunt cele mai importante investiții!

După ce am încheiat interviul de mai sus, domnul Luchian Savu, mi-a făcut cunoscută „o nouă veste bună, care, după cum a spus domnia sa, vizează de data aceasta școlile din comuna Șandra!”

„Mă bucur să vă informez, a continuat domnul Savu, că a fost aprobat proiectul *Dotarea unităților de învățământ din comuna Șandra*”, un proiect în valoare de peste 170.000 de euro!

Alături de celelalte două proiecte majore, *Creșterea eficienței energetice în clădirea școlii cu clasele I-IV* și *Creșterea eficienței energetice în clădirea școlii cu clasele V-VIII*, sper să asigur participarea la un proces educațional de calitate, modern, care să aducă multe beneficii, atât elevilor, cât și profesorilor!”

Cât privește obiectivele specifice ale acestui proiect, domnul Luchian Savu a conchis: „Obiectivele specifice ale acestui important proiect sunt asigurarea resurselor tehnologice necesare unității de învățământ, care permite accesul elevilor la tehnologie, prin dotarea unui laborator de informatică cu echipamente specifice, sprijinirea transformării digitale a 13 săli de clasă, pentru facilitarea învățării online, precum și oferirea dotărilor necesare cu mobilier și material didactic, pentru îndeplinirea standardelor de calitate! Consider că investiția în educație și în facilitarea acesteia sunt cele mai importante investiții!”

Pagină coordonată de Andrei Horațiu CIPRIAN

„Consătenii noștri sârbi au fost, sunt și vor rămâne un reper pentru destinul comunei noastre!”

Ion BREJE - Viceprimar al comunei Checea, cu atribuții de primar

La începutul lunii trecute, când jurnalul nostru se afla deja în tipar, cu ocazia Hramului Bisericii Ortodoxe Sârbe „Sfântul Gheorghe”, în sala festivă a Căminului Cultural din comuna Checea a avut loc evenimentul cu cântec și joc „Giurgev Dan” aflat la cea de-a XV-a ediție. Aflat pe Agenda Culturală a comunei Checea, evenimentul a fost finanțat de Consiliul Local al comunei Checea. Invitat la eveniment, cunoscutul interpret de muzică populară Pera Todorovici a fost acompaniat de formația instrumentală Temisvarski Spomenari.

Prezent la Hramul Bisericii Ortodoxe Sârbe „Sfântul Gheorghe”, domnul Ion Breje, viceprimar al comunei Checea, cu atribuții de primar, ne-a declarat: „Mă bucur că Jurnalul interregional «Banatul» se află prezent în comuna noastră la această frumoasă manifestare a sufletului sârb, oferindu-mi prilejul de a transmite tuturor consătenilor mei de etnie sârbă sincere felicitări pentru felul în care desfășoară această sărbătoare. De altfel, consătenii noștri sârbi au fost, sunt și vor rămâne un reper pentru destinul comunei noastre.”

Pagină realizată de Carmen Elena APOSTOL

Creativitatea artistică a ocupat întotdeauna un loc fruntaș în preferințele elevilor Școlii Gimnaziale Bârzava

Școala Gimnazială Bârzava a continuat cu drag și spor demersurile pentru asigurarea unei stări de bine a elevilor. Creativitatea artistică a ocupat întotdeauna un loc fruntaș în preferințele elevilor Școlii Gimnaziale Bârzava, așa că nu le-a rămas decât să treacă la treabă!

Atelierele se desfășoară în cadrul Schemei de Granturi: Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar, în cadrul căreia Școala Gimnazială Bârzava este beneficiar al proiectului F- PNRAS -2022-2620.

Personalități ale comunei Bârzava

Iosif Conta

Iosif Conta (n. 14 septembrie 1924, Bârzava, Arad – d. 8 noiembrie 2006) a fost un dirijor român. A studiat Conservatorul la Arad, Cluj, București și Londra. În 1952 a devenit redactor la Contemporanul (pe când era încă student la Conservatorul bucureștean), apoi dirijor și director adjunct al Radiodifuziunii în 1954. În 1964 dirijează prima audiție, în țară, a poemului simfonic Vox Maris de George Enescu, interpretat de Orchestra Simfonică a Radioteleviziunii Române.

Prin Decretul nr. 514 din 18 august 1964 al Consiliului de Stat al Republicii Populare Române, dirijorul Iosif Conta i s-a acordat titlul de Artist Emerit al Republicii Populare Române „pentru merite deosebite în activitatea desfășurată în domeniul teatrului, muzicii, artelor plastice și cinematografului”.

Numele său este legat de cel al Orchestrei Naționale Radio, împreună cu care a efectuat numeroase turnee în străinătate. Din 1982 s-a dedicat și pedagogiei în cadrul Universității Naționale de Muzică, optând apoi, până în 1992, pentru postul de dirijor al Orchestrei din Izmir - Turcia.

Anunț

Primăria comunei Bârzava informează despre programul operatorului de salubritate Polaris M Holding, care colectează deșeurile de la populația comunei Bârzava (din toate satele aparținătoare comunei), după cum urmează:

- ◇ deșeurile menajere în fiecare zi de JOI;
- ◇ hârtie-carton (în sacul albastru) în a 2-a și a 4-a zi de JOI din lună;
- ◇ plastic-metal (în sacul galben) în a 2-a și a 4-a zi de JOI din lună;
- ◇ sticle-borcane se colectează gratuit în cadrul campaniilor trimestriale.

Școala-Viitorul Meu

La Școala Gimnazială Bârzava a avut loc o întâlnire frumoasă și productivă între doamna Diana Mairovitz - consultant educațional și profesorii și diriginții școlii, în cadrul Programului Național pentru Reducerea Abandonului Școlar „Școala-Viitorul Meu”.

Elevii Școlii Gimnaziale Bârzava sunt norocoși să aibă asemenea profesori, deschiși, prietenoși, cu idei grozave.

Mulțumiri doamnei director Mihaela Gaspar pentru ospitalitate.

Din albumul cu sport al comunei

Liga a VI-a, etapa a 19-a: Bârzava mai ia 3 puncte și depășește „borna” celor 80 de goluri marcate

Pagină realizată de Laura Cristina MIRCEA

„De la momentul numirii mele ca preot paroh în parohia Liebling am avut o relație deosebită cu autoritățile locale!”

Ionuț MANIA - Preot paroh al Bisericii Ortodoxe Liebling

Întrebat fiind Părintele de venerată amintire Ilie Cleopa „de ce trebuie să fie sfârșitul lumii?”, spunea: „Spun Sfinții Părinți că pentru patru pricini trebuie să fie sfârșitul lumii: ca să se arate dreptatea lui Dumnezeu în toată desăvârșirea ei; ca să se arate nedreptatea oamenilor față de poruncile lui Dumnezeu; ca să se pedepsească păcatele și fărâdelegile lumii de la întemeierea ei până la sfârșitul veacurilor și ca să se răsplătească faptele bune ale dreptilor pe măsura credinței și a răbdării lor.” În dialogul meu cu preaonoratul Părinte Ionuț Mania am atins, voalat, și acest aspect.

Preabunule Părinte, în ecuația Dumnezeu - biserică - credincios, moartea unde și-ar avea locul și rolul?

Doamnă Tapanov, sentimentul de frică în fața morții este unul real și prezent în toți oamenii, într-un grad mai mare sau mai mic. Spaima de moarte arată că ea nu este un fenomen cu totul natural, ci că s-a produs ca un fenomen contrar naturii, ca o slăbire a comuniunii cu Dumnezeu, izvorul vieții. Moartea este un fenomen inevitabil și întotdeauna un subiect care interesează pe oameni. Moartea este o realitate și o certitudine.

Unii vorbesc despre moarte ca despre o pierdere în neant.

Nu, doamnă profesor, moartea nu este risipire în neant, izvor de teamă și de groază, ci doar pragul sau puntea de trecere spre o altă existență. Creștinismul aduce lumină cu privire la această problemă, prin învățătura revelată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Cu ce îl poate ajuta Dumnezeu pe credincios?

De multe ori, de foarte multe ori, rugăciunea pe care o facem noi nu este la măsura la care trebuie să fie, iar Dumnezeu, știind mai bine ce ne este nouă de folos, nu ne dă ceea ce-I cerem. Ne dă, însă, posibilitatea să stăruim în rugăciune și e bine să stăruim și să nu ne pierdem nădejdea. Cândva, tot ne ajută Dumnezeu și, dacă nu ne ajută cum vrem noi, ne ajută cum știe El să ne ajute. Oricum, faptul de a te ruga lui Dumnezeu este un câștig.

Ce se întâmplă când omul se îndepărtează de rugăciune?

Te părăsește duhul rugăciunii când te îndepărtezi de rugăciune. Eu cunosc oameni care ajung să se sature de rugăciune, pentru că se roagă nepotrivit, neechilibrat, se obolesc în rugăciune. Duhul rugăciunii trebuie menținut și insistat pentru el, dar nu așa, cu „hei-rup”, ci cu echilibru. Totdeauna am privit lucrurile în perspectiva naturii.

Da, natura nu lucrează în grabă!

Adevărat, nu vezi în natură niciun salt: totul merge lin, totul merge echilibrat, liniștit, la timpul său. Așa trebuie să se încadreze și

omul în viața duhovnicească: cu nădejdea în Dumnezeu, cu siguranța mai-binelui, cu angajare pentru mai bine.

Pe ateu, pe necredincios, cum credeți că îl privește Dumnezeu?

Nu putem interpreta anumite întâmplări concrete într-un mod simplist, pentru că devansăm în acest fel judecata lui Dumnezeu. În general, însă, putem spune că dreptatea dumnezeiască lucrează adesea încă de aici, Dumnezeu pedepsindu-l pe necredincios atunci când acesta își arată lipsa de credință. Există, însă, și situații când Dumnezeu îngăduie să se întâmple ceva. După Sfântul Grigorie din Nazianz, „ale noastre, în mâna lui Dumnezeu sunt” și „nimic nu se întâmplă fără Dumnezeu”. Însă, pe unele Dumnezeu le dorește și le binecuvântează, iar pe altele nu, dar le îngăduie și le lasă să se petreacă. Acum, de unde să știm când Dumnezeu face într-un fel sau altul? Noi, oamenii, cu mintea noastră neputincioasă, nu putem să discernem fiecare caz în parte.

Nu pot încheia acest folositor dialog cu dumneavoastră fără a vă întreba care este relația bisericii în care slujiți cu Primăria comunei Liebling?

Doamnă profesor, țin să vă spun că încă de la început, de la momentul numirii mele ca preot paroh în Parohia Liebling, am avut o relație deosebită cu autoritățile locale, dat fiind faptul ca preotul este cel care trebuie să aducă pacea și liniștea în societate și între oameni.

Ați dezvoltat și proiecte comune?

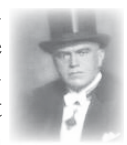
Cel mai mare proiect pe care îl avem împreună este construirea noului locaș de cult, care s-a început de mult timp, dar nădăjduim că în scurt timp se va finaliza, iar credincioșii din parohie se vor putea bucura, ruga, boteza și cununa într-o biserică mai spațioasă și mai frumoasă. Acest proiect s-a putut realiza doar printr-o colaborare bună între biserică și autoritățile locale. Dumnezeu să binecuvânteze lucrările noastre, viața noastră și să înmulțească dragostea între oameni. Amin!

Un farsor redutabil

Bianca PĂDUREAN

Născut în 1884, Petru Groza a fost descendentul unei adevărate dinastii de preoți ortodocși. El și-a făcut studiile universitare la Budapesta, Berlin și Leipzig și a obținut doctoratul în Drept. A devenit apoi avocat la Lugoj și la Deva, iar în plan politic, în ultimii ani ai Imperiului Austro-Ungar, Petru Groza a activat politic în Partidul Național Român. Din 1911, a devenit membru laic în adunarea bisericească a Mitropoliei Ortodoxe a Sibului și și-a păstrat acest statut până la sfârșitul vieții. În 1918, a fost unul dintre delegații la Marea Adunare Națională care a decis Unirea Transilvaniei cu Regatul României.

Avea acțiuni la 45 de întreprinderi, deținea mine de aur, bănci, hoteluri și moșii. Totuși, în 1933, el avea să revină în politică la cârma unei formațiuni de stânga, Frontul Plugarilor. Petru Groza a transformat-o într-un satelit al comuniștilor. Întreaga sa viață, Petru Groza a fost un farsor redutabil, iar glumele sale deocheate i-au câștigat simpatia lui Stalin. Ultima sa farsă a fost chiar înmormântarea sa. Deși era exponentul unui regim ateu, Petru Groza a fost înmormântat creștinește, de către patriarhul Justinian Marina.

No, tului, Doamne!

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Știți de unde provine și ce înseamnă expresia „No, tului, Doamne!”? Ei bine, este o expresie folosită în zona Ardealului și este specifică ardelenilor. Conform specialiștilor în lingvistică, originea cuvântului „tului” provine din limba maghiară, de la cuvântul „tolvaj”, care înseamnă „tâlhar”.

În trecut, acest termen a fost asociat cu „hoții”, iar expresia a fost folosită pentru a evidenția o situație neplăcută. Cu timpul, sensul cuvântului „tului” s-a schimbat, iar în prezent este interpretat ca fiind echivalentul cuvântului „vai”.

Prin urmare, sintagma „tului, Doamne” poate fi înțeleasă ca fiind „vai, Doamne”.

Atenție, șoferi!

În contextul creșterii prețurilor, din ultima perioadă, la carburanți șoferii au la îndemână o aplicație prin care pot afla care este cel mai bun preț, la benzină sau motorină, din zona în care se află. Astfel, consumatorii pot utiliza aplicația „Monitorul Prețurilor pentru Carburanți” pentru a afla care sunt prețurile practicate de benzinării. Monitorul urmărește, pe de o parte stimularea concurenței între companiile de distribuție a carburanților auto și, pe de altă parte, asigurarea posibilității consumatorului de a alege carburanții cu cel mai bun raport calitate-preț.

Pagină coordonată de prof. Ana-Maria TAPANOV

Sânandrei, pe calea europeană

Asociația Șvabilor Sânandreieni din Germania, împreună cu administrația locală, cu Parohia Mehala, cu Eparhia Timișoara și cu conducerea Școlii Gimnaziale Sânandrei, invită cu drag, în ziua de 8 iunie 2023 (sărbătoare religioasă romano-catolică a Preasfântului Trup și Sânge al lui Cristos), pe toți locuitorii comunei Sânandrei la întâlnirea foștilor și actualii locuitori ai comunei, la un eveniment cu deviza „Sânandrei, pe calea europeană”.

Programul va cuprinde:

- ◆ slujbă religioasă (cu procesiunea în biserică - Preasfântul Trup și Sânge al lui Cristos), celebrată de Vicarul General al Eparhiei Timișoara, Johann Dirschl;
- ◆ depunere de coroane la monumentul eroilor de război din centrul comunei Sânandrei;
- ◆ comemorarea victimelor deportării în Rusia, la placa memorială din Primăria Sânandrei;
- ◆ prânz la restaurantul Abi's (în centrul comunei);

- ◆ vizitarea Școlii Gimnaziale Sânandrei și prezentarea acesteia;
- ◆ vizitarea expoziției „Școala de ieri și de azi”;
- ◆ moment de reculegere la cmitirul catolic;
- ◆ întâlnirea tuturor sânandreienilor (foști și actuali) la platforma de festivități (balon), unde se vor bucura de cafea și prăjitură, preparate de o locanică din Sânandrei, apoi un program cultural: Corul „sin-Andres” din Germania, moment artistic inspirat din

tradiția românească „La șezătoare”, susținut de elevii Școlii Gimnaziale Sânandrei, conduși de doamnele profesoare Elena Iovănel și Sorina Nicolicin. Doamna profesor Roxana Rozovlean, împreună cu Casa de Canto, va susține un program folcloric muzical. ◆ Apoi va avea loc o gustare de specialități locale: mititei, cârnați, carne de pui cu cartofi pai.

Programul se va încheia cu petrecere și dans cu fanfara condusă de Franz Hoffner.

Știri pe scurt

● Săptămâna trecută s-au finalizat lucrările la Școala Gimnazială Sânandrei. În paralel, lucrările pentru înfrumusețarea comunei continuă prin tăierea spațiilor verzi (o dată pe lună) și plantarea în ghivece a florilor, pe arterele principale, parcuri, monumente, sens giratoriu.

● Au fost finalizate lucrările la Cimitirul Ortodox Sânandrei.

„În urma discuțiilor avute cu Părintele Andrei și domnul Rozovlean, reprezentant al consiliului parohial, am convenit să finalizăm anumite lucrări la cimitirul din localitate, până la Duminica Tomii (când lumea vine la cimitir). Am achiziționat și un sistem de sonorizare

pentru biserica din localitate. Mulțumesc tuturor pentru buna colaborare!”, a spus primarul comunei Sânandrei, domnul Claudiu Coman.

Vrei să scapi de grija taxelor și impozitelor?

Fă-ți și tu cont în www.ghiseul.ro, platforma folosită deja de 1,5 milioane de români pentru a interacționa online cu administrația. **1.** Accesează secțiunea „Creare cont” din platforma www.ghiseul.ro. **2.** Introdu propriul cod numeric personal și apăsa butonul „Verificare CNP”. **3.** Introdu datele necesare generării contului: numele, prenumele, adresa de e-mail (pe care vei primi datele de logare – utilizator și parolă) și numărul de telefon mobil. **4.** Scrie cele 16 cifre aferente cardului bancar. **5.** Vei primi de la SNEP – Ghișeul.ro datele de logare (utilizator, parola temporară) pe adresa de e-mail specificată anterior. **6.** Accesează www.ghiseul.ro și introdu datele de logare pe care le-ai primit pe e-mail. Renunță la parola generată automat și alege o altă parolă. **7.** După selectarea datelor de logare personalizate, vei putea accesa integral funcționalitățile SNEP- Ghișeul.ro. Sumele de plată vor apărea automat în contul tău.

Rubrica școlii

Vizită la Jimbolia

Zi cu poveste la Muzeul „Stefan Jäger” din Jimbolia, împreună cu elevii de la Școala Gimnazială Carani, coordonați de prof. Alin Cristea.

Vizita, prilejuită de săptămâna „Școala Altfel”, a debutat cu un tur ghidat al Muzeului „Stefan Jäger” din Jimbolia, susținut de Cristina Dema, cu informații despre opera pictorului șvab și aspecte din viața

comunității șvăbești.

În spațiul prietenos al muzeului, s-a citit „Povestea unei colivii” și s-au purtat discuții cu copiii, pe marginea poveștii. Mesajul foarte bine înțeles al lecturii a prilejuit un dialog viu și deschis între copii.

Apoi s-a continuat cu un atelier de craft din tema lecturii, confecționând o colivie din materiale reciclabile. De mare ajutor le-a fost o prietenă bună de la începuturile Hambarului - Mihaela Apostol - de a cărei prezență s-au bucurat nespuse.

Copiii și-au continuat excursia la Jimbolia prin vizitarea centrului localității și apoi cu un tur ghidat la Muzeul Presei „Sever Bocu”.

Le mulțumim copiilor pentru deschidere, curiozitate și momentele senine petrecute împreună, domnului prof. Alin Cristea și voluntarilor noștri.

Ziua Pământului

Unde puteau sărbători elevii Școlii Gimnaziale Carani „Ziua Pământului” mai bine decât în mijlocul naturii? În excursia de la Sibiu, elevii s-au bucurat de Zoo, Muzeul Astra, Castelul de Lut și Povestea Calendarului. Mulțumim organizatorilor prof. Olariu Ovidiu și prof. Frunza Miroslava!

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

Opațița - la zi de sărbătoare

Luni, 17 aprilie, a avut loc Ruga de la Opațița sau sărbătoarea sfințirii hramului bisericii din localitate.

Cu sprijinul Primăriei Deta și a Consiliului Local Deta, reprezentate de domnul primar Petru Roman, sătenii au marcat acest moment aniversar printr-o seară cu mult cântec, joc și voie bună.

Atmosfera a fost întreținută de formația Vulturii Banatului, împreună cu soliștii vocali Alina Trastău, Lazea Miruna, Sara Peter și Irinel Dănilă.

Deta Badminton Cup

Sâmbătă, 13 mai, de la ora 9, a avut loc în sala de sport a orașului, Deta Badminton Cup, competiție organizată cu sprijinul Primăriei Deta și al Consiliului local. Acest concurs este, de câțiva ani, o tradiție în oraș, având în vedere că de obicei participanții sunt cei mai buni sportivi din zonă. Mai mult, anul acesta s-au prezentat inclusiv sportivi din Serbia. Câștigătorii au fost: Robu Bianca - campioană, Măguț Andrei

- campion, Măguț Ștefan- campion, Mirciov Valentin- locul II, Giurgiev Ariana- locul II, Firca Lucas - locul II, Giurgiev Iadranca - locul II, Mirciov Iilina- locul III, Macedolean Carolina - locul III, Cijof Denis - locul III, Boșca Mihai - locul III, Iacob Andreea - locul III, Gorgan Andrei locul III, Telbisz Giulia- locul III, Ghergulov Daniel - locul III, Giurgiev Ariana- locul III, Firca Lucas- locul III, Ghergulov Daniel - locul III. Felicitări tuturor!

Raliu - la Deta

În data de 6 mai 2023, a avut loc la Deta, cu sprijinul Primăriei și al Consiliului Local Deta, concursul Deta Super Rally&Kart 2023. Evenimentul sportiv s-a desfășurat în centrul civic al orașului și a avut câteva sute de spectatori. Câteva din cele mai aplaudate momente au fost parada Moto a Corsarilor din Deta, precum și cursele de moto și eco-karting pentru copii. Abilitățile concurenților adulți au fost dovedite printr-un spectacol fără seamăn în localitate, prin aprecierea spectatorilor și prin premiile acordate de organizatori.

Clasamente „Deta Super Rally&Kart 2023”

Clasa 1:

1. Giurisici Marius (Honda Civic); 2. Lupulescu Adrian (Suzuki Swift); 3. Ivanici Ilie (Peugeot 106).

Clasa 2:

1. Popa Claudiu (Ford Fiesta); 2. Stoianov Zdravco (Ford Fiesta); 3. Curelaru Marius - Curelaru Loredana (Opel Astra).

Clasa 3:

1. Perescu Christian (Seat Ibiza); 2. Stepan Darius (Opel GT); 3. Buzdugan Razvan (BMW 328).

Juniori:

1. Baru Albert (Peugeot 206); 2. Cicu Stefania (Opel Corsa)

Drift:

1. Tirla Sergiu (BMW E36); 2. Baloscahe

Adrian (BMW E46); 3. Preda Raul (BMW E36).

Feminin:

1. Stoianov Evelyne (Ford Fiesta); 2. Cicu Stefania (Opel Corsa).

Karting Supersport:

1. Negrescu Adrian; 2. Baru Eduard.

Karting Juniori:

1. Marcu Deian; 2. Damian Matteo.

Karting Kids:

1. Parvan Rares; 2. Popescu Ana-Maria.

Eco-Karting:

1. Mihailescu Eric-Andrei; 2. Muraru Yan-nis.

Echipe Auto:

1. Condor Rally Team; 2. C.S.C. Dumbravita Rally Team; 3. SPECAR.

„Interesul de a ne înțelege în cadrul administrațiilor locale și în scopul cetățenilor trebuie să primeze!”

Ionel BERARI - Primar al comunei Petriș

Abia terminată întrunirea conducerii Asociației Primarilor din Banatul Istoric, care l-a avut ca amfitrion pe președintele Senatului Asociației Primarilor din Banatul Istoric, domnul Ioan Borduz, l-am rugat pe domnul Ionel Berari să îmi răspundă la câteva întrebări.

Domnule primar, sunteți, din câte știu, vicepreședinte de Arad al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, ce-mi puteți spune despre această întrunire?

Doamnă Dobra, îmi primul rând se cuvine să mulțumesc gazdei noastre, domnului Ioan Borduz, pentru excepționala pregătire a acestei întruniri, care se va încheia cu o agapă frățască, la care, evident, dumneavoastră ca prieteni ai instituției noastre, care activați în lumea presei, sunteți bineveniți!

Vă mulțumesc! Domnule primar în calitatea dumneavoastră de vicepreședinte al Asociației Primarilor din Banatul Istoric vă întreb cum merge această organizație destinată primarilor din patru județe?

Da, activez și în această asociație foarte utilă primarilor, asociație a cărei activitate este fidel promovată de Jurnalul inter-regional „Banatul”, la care colaborați. Și pentru că activitatea noastră este binecunoscută din paginile jurnalului „Banatul”, voi spune doar că la întrunirile noastre, ale primarilor membri ai asociației, membri, după cum știți, din patru județe, primarii participă cu real interes, reușind ca pe tot parcursul întâlnirilor noastre să facă în așa fel încât să dispară orice culoare politică, orice disensiuni pe care le puteți întâlni în sfera politicii românești. De altfel, interesul de a ne înțelege în cadrul administrațiilor locale și în scopul cetățenilor trebuie să primeze. E o atmosferă prietenească

de colaborare și bună înțelegere între primari. Aici dispar animozitățile și culorile politice.

Domnule primar, la trecuta noastră întâlnire, ați vrut să-mi spuneți ceva și despre lucrul la dispensar.

Da, dar din câte îmi amintesc, timpul nu mi-a mai permis atunci.

Spuneți-mi, vă rog, acum!

Doamnă profesor Dobra, dispensarul comunei noastre reprezintă un alt proiect pe care țin foarte mult să-l duc la bun capăt.

Mai exact, despre ce este vorba în cazul acestui obiectiv?

Este vorba despre modernizarea dispensarului. În acest caz, a trebuit să intervenim și aici, în sensul că am schimbat rețeaua electrică, am zugrăvit. Acum, când stăm de vorbă, el este în proporție de 95% finalizat. De fapt, trebuie să amintesc că dispensarul a mai fost renovat, dar nu s-a intervenit la instalația electrică. Ori, acesta reprezintă un lucru de mare importanță. Noi am reușit să schimbăm în totalitate instalația electrică și să o facem să funcționeze la standarde înalte. Dispensarul, cum spuneam, a fost renovat parțial, acum noi l-am renovat întru totul. Problema era că, atunci când se băga în rețeaua electrică un aparat medical, apărea riscul, fiindcă rețeaua electrică nu era în regulă, era foarte veche și exista risc de incendiu. Rețeaua nu era calibrată la consumul actual, atunci când se introduceau aparatele moderne medicale.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru acest scurt dialog!

Și eu vă mulțumesc!

Transparență administrativă

◆ **Hotărârea nr. 41 din 25.04.2023** privind aprobarea Procesului Verbal de la Ședința ordinară a Consiliului Local al comunei Petriș din data de 30 martie 2023; ◆ **Hotărârea nr. 42 din 25.04.2023** privind aprobarea Ordinii de zi de la Ședința extraordinară, convocată de îndată, a Consiliului Local al comunei Petriș din data de 25 aprilie 2023; ◆ **Hotărârea nr. 43 din 25.04.2023** privind aprobarea participării comunei Petriș, județul Arad în cadrul Programului privind casarea autovehiculelor uzate, derulat în cofinanțare cu Administrația Fondului pentru Mediu; ◆ **Hotărârea nr. 44 din 28.04.2023** privind aprobarea Procesului verbal de la Ședința extraordinară convocată de îndată, a Consiliului Local al comunei Petriș din data de 25 aprilie 2023; ◆ **Hotărârea nr. 45 din 28.04.2023** privind aprobarea Ordinii de zi de la Ședința ordinară a Consiliului Local al comunei Petriș din data de 28 aprilie 2023; ◆ **Hotărârea nr. 46 din 28.04.2023** privind stabilirea impozitelor, taxelor locale și taxelor speciale, începând cu 01 ianuarie 2024 la nivelul comunei Petriș, județul Arad; ◆ **Hotărârea nr. 47 din 28.04.2023** privind participarea comunei Petriș, județul Arad, la parteneriatul LEADER al Grupului de Acțiune Locală „Asociația Sargeția Gal 1” în scopul elaborării și implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, pentru perioada 2023-2027 în vederea susținerii proiectelor din Planul Național Strategic PAC (2023-2027); ◆ **Hotărârea nr. 48 din 28.04.2023** privind acordarea unui mandat special reprezentantului Consiliului Local al comunei Petriș în Adunarea Generală a Asociațiilor Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad în vederea aprobării modificării Contractului de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 704/02.12.2019; ◆ **Hotărârea nr. 49 din 28.04.2023** privind acordarea unui mandat special reprezentantului Consiliului Local al comunei Petriș în Adunarea Generală a Asociațiilor Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad privind modificarea Statutului Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad; ◆ **Hotărârea nr. 50 din 28.04.2023** privind stabilirea salariilor de bază pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al Primarului comunei Petriș; ◆ **Hotărârea nr. 51 din 28.04.2023** privind aprobarea încheierii unui contract de asistență juridică și reprezentare în instanță, în vederea apărării intereselor comunei Petriș, în Dosarul nr. 180/108/2023, aflat pe rolul Tribunalului Arad; ◆ **Hotărârea nr. 52 din 28.04.2023** privind rectificarea bugetului local al comunei Petriș pe anul 2023.

Citate celebre despre muncă

- Iubește munca, chiar dacă nu ai nevoie de ea pentru a te întreține. Ioan Gură de Aur
- Munca este grea, atunci când viața este lipsită de un scop. Când trăiești pentru a realiza ceva mai mare decât propriul orgoliu, munca grea devine o plăcere nebanuită. Steve Pavlina
- Munca stăruitoare învinge totul. Nicolae Iorga

Din albumul comunei Petriș

Bunățile expuse în standul comunei Petriș la „ZIUA RECOLTEI” au parte tot mai mult de aprecierea și interesul vizitatorilor. Domnul primar Ionel Berari, promovând harnicii gospodari ai zonei.

Pagină realizată de prof. Rodica DOBRA

„Odată încheiate lucrările pe cele 18 străzi, practic, orașul Lipova va fi asfaltat în proporție de peste 80%!”

Florin Fabius PERA - Primar al orașului Lipova

Proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere pe străzile: Gen. Petrescu, Cuza Vodă, V. Alecsandri, 1 Decembrie, Mețianu, Mihai Viteazul, Viilor, Mureș, M. Eminescu, Sarmisegetuza, Inv. I. Tuducescu, Timișorii, Aurel Vânătu,

Elena Chirița, Zorilor, Clujului, P-ța Decebal, Lugoșului și Ef. Murgu”, demarat în anul 2022, evoluează vizibil, primele 5 străzi pe care au fost începute lucrările, fiind deja asfaltate, cu primul strat de asfalt, urmând ca până la finalul lunii aprilie să fie realizate în totalitate și cu aducerea canalelor la nivel, turnarea stratului final de asfalt și amenajarea trotuarelor.

Străzile deja asfaltate sunt Str. Cuza Vodă, Str. V. Alecsandri, Str. Elena Chirița, Str. Sarmisegetuza și Str. Eftimie Murgu, acestora urmându-le și str. Aurel Vânătu, toate cele 6 străzi fiind parte din primul set de străzi pentru care a fost predat amplasamentul, în vederea realizării lucrărilor de reabilitare a infrastructurii.

Odată finalizate aceste 6 străzi, lucrările vor continua cu alte străzi, din cele 18 cuprinse în total, în

acest proiect, una dintre cele pe care vor fi demarate lucrări urmând a fi Calea Timișorii. Acest proiect este cel mai amplu și complex proiect derulat în orașul Lipova, în ceea ce privește infrastructura orașului privind reabilitarea și modernizarea acesteia. Este un proiect cu o valoare totală de peste 11 milioane de lei, derulat cu fonduri guvernamentale, prin PNDL.

Întrebat despre acest proiect, domnul Florin Fabius Pera, edilul orașului Lipova, ne-a declarat: „Faptul că vedem astfel de proiecte evoluând, pentru mine și echipa mea este un vis devenit realitate. Odată încheiate lucrările pe cele 18 străzi, practic, orașul Lipova va fi asfaltat în proporție de peste 80%. Pentru câteva străzi din Radna, unde nu există încă asfalt, vom accesa o altă finanțare, prin Programul Național „Anghel Saligny”, pentru acea finanțare urmând să semnăm contractul de finanțare. Fiecare pas realizat în oricare dintre proiectele demarate pentru orașul Lipova este un pas spre un nou oraș, spre o Lipova modernizată, care, încetul cu încetul, evoluează sub ochii noștri. Nu ne vom opri până când Lipova nu va avea străzi asfaltate și toate utilitățile și dotările necesare pentru ca oamenii de aici să aibă asigurate cele mai bune condiții de viață”, a conchis domnul primar.

Noua sală de sport din orașul Lipova prinde contur!

Noua sală de sport, situată pe Str. Iancu Jianu din Lipova, aflată în plină construcție pentru cetățenii orașului Lipova, prinde contur. Cu fiecare vizită în teren, evoluția lucrărilor este evidentă, în prezent structura metalică a sălii fiind ridicată.

Sala de sport va fi dispusă pe 2 etaje (parter + etaj), este prevăzută cu tribune de 180 de locuri și cu terenuri de sport pentru handbal, volei, baschet și tenis. De asemenea, noua sală de sport va beneficia și de un foyer (o zonă de primire), un cabinet de prim ajutor și grupuri sanitare. Proiectul „Construire sală de sport cu tribună, 180 de locuri” este finanțat prin Compania Națională de Investiții, având o valoare totală de peste 8,7 milioane de lei.

Aflat mereu pe șantierele în plină desfășurare la Lipova, primarul orașului, domnul Florin Fabius Pera, spunea: „Unul din aceste șantiere, a căror lucrări au fost demarate încă din primăvara anului 2022, este cel unde se desfășoară proiectul prin care construim o nouă sală de sport cu tribune pentru cetățenii noștri. Vizitele periodice pe șantier ne mulțumesc până în acest moment, lucrările fiind destul de evaluate. Proiectele demarate pentru orașul Lipova continuă și acest lucru este unul foarte benefic pentru noi toți. În acest mod, cu fiecare zi ce trece suntem tot mai aproape de îndeplinirea obiectivelor și de un oraș tot mai dezvoltat, pe toate domeniile importante de viață.”

Măturatul și spălatal stradal vor fi asigurate minim de două ori pe lună!

Noi utilaje profesionale asigură măturatul și spălatal stradal în toate zonele din oraș. Acolo unde este posibil accesul utilajelor, străzile au fost deja curățate, fiind asigurat măturatul și spălatal stradal profesional. Odată cu finalizarea asfaltării celorlalte străzi, utilajele vor ajunge și pe acestea, astfel încât să fie acoperită o cât mai mare parte a orașului. Aceste intervenții vor fi asigurate lunar, din două în două

săptămâni, până când tot surplusul de nisip și alte materii depuse pe zona carosabilului vor dispărea, iar odată cu trecerea timpului orașul va fi din ce în ce mai curat.

Curățenia pe domeniul public al orașului Lipova este unul din factorii principali de care administrația locală ține cont. Primăria și Consiliul Local Lipova își doresc să creeze un oraș curat, să aducă evoluție, noutate și schimbare în orașul Lipova.

Pagină realizată cu sprijinul domnișoarei Adela POPESCU

„În semn de respect și profundă recunoștință, alături de domnul primar Ilie Golubov, am aprins o lumânare la căpătâiul consăteanului nostru ilustru!”

Cosmin CHIRA - Viceprimar al comunei Remetea Mare

Vorbind într-una din zilele acestei luni în redacție despre aplecarea românului spre scris, domnul Vasile Todî a intervenit spunându-ne: „Se scrie mult în țara asta, de la ziare online până la cele mai insignifiante rețele de socializare se tot scrie. Și, în general, se scrie despre mizerie. Cititorii avizi de știri ușor digerabile devin, cu voia lor, suporteri înfocați ai mizeriilor scrise. Mizeria fiind permanentă, se poate scrie despre ea oricând. Frazele despre mizerie au devenit stereotipe; nicio flacără nu mai țâșnește din ele. Dar dacă vrei să fii citiți și respectați pentru profesia voastră, căutați să scrieți despre frumos, despre oamenii care clădesc frumosul.” Ceea ce am și făcut...

Domnule viceprimar, îmi spuneai la trecuta noastră întrevedere, uimindu-mă, că ai reușit să-l determinați pe regretatul Mihai Șora să facă parte din juriul primei ediții a „Concursului de Talente”, pregătit de Primăria comunei Remetea Mare pentru copii și tineri.

Adevărat, așa cum am spus, noi l-am contactat telefonic, dar și online, fiindcă știam că are o vârstă înaintată, avea peste 100 de ani. Știam că nu se poate deplasa până în Timișoara, astfel că i-am trimis materialele copiilor online. A fost cu adevărat extraordinar!

Și chiar a reușit să jurizeze la vârsta lui?

Desigur, a jurizat fiecare material în parte și a dat un premiu pentru fiecare copil în parte. Fiecare creație a fost interpretată personalizat de domnul Mihai Șora. S-a implicat foarte mult și a fost încântat să participe la un asemenea concurs în juriu, mai ales că cetățenii din Ianova nu au uitat de el.

I-ați făcut o surpriză plăcută!

Și, deopotrivă, o mare bucurie prin faptul am dorit să participe în juriu, iar noi, în semn de respect și recunoștință, i-am acordat titlul de „Cetățean de Onoare al comunei Remetea Mare”.

Am înțeles, de la domnul primar Ilie Golubov, că o stradă din comuna dumneavoastră va purta numele cunoscutului dumneavoastră consătean.

Da, lucrăm și la nomenclatorul stradal, iar propunerea mea este ca strada unde el a copilărit să fie numită „Strada Mihai Șora”. Va fi desigur o dezbateră publică la primărie pe nomenclatorul stradal, apoi, vreau să cred că vom fi cu toții de acord ca acea stradă să poarte numele său.

Frumos gest de recunoștință. Păcat că între timp marele filosof s-a prăpădit...!

Doamnă profesor Camelia Fogaș, în semn de respect și profundă recunoștință, alături de domnul primar Ilie Golubov, am fost la București la Muzeul Grigore Antipa, unde a fost sicriul și am aprins o lumânare la căpătâiul consăteanului nostru ilustru. Vreau să vă spun că, deși avea o vârstă înaintată de peste 100 de ani, noi am ținut legătura cu el în ultima vreme, era foarte lucid și discuta corect și foarte încântat cu noi.

Domnule viceprimar, am înțeles și din dialogul trecut că acordați o atenție deosebită copiilor! «Dorim, îmi spuneai, să ajutăm copiii comunei noastre să se dezvolte armonios spiritual, bucurându-se de un sistem educațional corect». Aveți, din câte cunosc o serie de proiecte în acest sens.

Desigur, un astfel de proiect este cel numit „Weekend la cinema”, dar fiindcă la Remetea Mare, la Căminul Cultural, sunt unele probleme, am decis să-l facem la Ianova, în sala Căminului Cultural din Ianova, și apoi în localitatea centru de comună.

Despre ce filme este vorba, ce se va difuza, ce se va prezenta prin acest proiect?

În cadrul acestui proiect am pregătit spre prezentare filme pentru copii. Dacă lor le este dedicat acest proiect, este firesc să fie astfel.

Domnule viceprimar, știind că urmează să intrați într-o ședință a Consiliului Local al comunei Remetea Mare, vă propun să continuăm acest dialog cu un alt prilej.

De acord și vă mulțumesc, doamnă profesor, pentru înțelegere!

Un nou drum expres

La începutul lunii mai, Primăria Remetea Mare, împreună cu reprezentanții Consiliului Județean Timiș și echipa de proiectare au discutat despre viitorul drum expres care va face legătura dintre Autostrada A1 și Aeroportul Internațional Timișoara, drum care va străbate comuna Remetea Mare și se va intersecta cu drumul comunal 62 (Remetea Mare - Ianova). Punctul de vedere al Primăriei Remetea Mare a fost, încă de la început, ferm și foarte clar, ca acest drum să fie cu descărcare pe drumul comunal 62, fapt care ar dezvolta zona industrială dintre Remetea Mare și Ianova și nu numai atât. După cum se vede și în imagine, toate cele trei variante propuse (magenta, galben și albastru) sunt cu descărcare pe drumul comunal printr-un sens giratoriu.

Rubrica școlii

Conducerea primăriei Remetea Mare alături de elevi

Cu ocazia Săptămânii Verzi primăria s-a alăturat elevilor din Remetea Mare și Ianova desfășurând o activitate de plantare a copacilor. Copiii au plantat arbori în parcuri, pe strada primăriei și în fața bisericii. Mulțumim pe această cale tuturor celor implicați în această frumoasă acțiune civică, în ceea ce privește grija pentru mediul înconjurător a celor mici.

Transparență administrativă

◆ **Hotărârea nr. 19 din 26.04.2023** privind vânzare directă teren Burciu, căsătorită Dejeu; ◆ **Hotărârea nr. 20 din 26.04.2023** privind vânzare directă teren Cagnea; ◆ **Hotărârea nr. 21 din 26.04.2023** privind vânzare directă teren Zmeu; ◆ **Hotărârea nr. 22 din 26.04.2023** privind acordare mandat primar ADI apă-canal; ◆ **Hotărârea nr. 23 din 26.04.2023** privind stabilirea salariilor de bază și a coeficienților; ◆ **Hotărârea nr. 24 din 26.04.2023** privind modalitățile de amplasare antene și echipamente de telefonie mobilă; ◆ **Hotărârea nr. 25 din 26.04.2023** privind participarea UATC Remetea Mare la Parteneriat Leader Colinele Recaș.

Pagină realizată de prof. Camelia FOGAȘ

Paștele - în cadrul Bisericii Ortodoxe din Denta

Învierea Domnului sau Paștele este una dintre cele mai mari sărbători religioase ale anului care constituie fundația de bază a credinței și a Bisericii Creștine. Fără Învierea lui Isus, creștinismul nu s-ar fi răspândit.

La câteva zile după intrarea triumfală în Ierusalim, Mântuitorul a fost judecat, chinuit și răstignit, a murit pe cruce și a fost pus în mormânt. După trei zile, duminica dimineața, El a Înviat pentru mântuirea neamului omenesc.

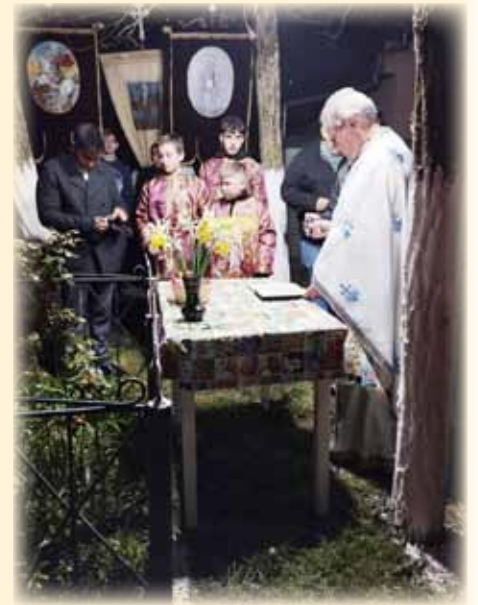
Sărbătoarea Paștelui simbolizează, astfel, bucurie, lumină și speranță. Credincioșii din întreaga lume primesc marea sărbătoare a Paștelui cu iubire, împlinire sufletească și veselie.

În cele trei zile ale Învierii ard în văzduh trei candelari mari, ce nu le vede nimeni.

De asemenea, Sărbătoarea Paștelui este și un prilej de reuniune cu membrii familiei, când se lasă deoparte grijile și problemele de zi cu zi, iar gândurile se îndreaptă către fapte bune și recunoștință.

În Denta, Paștele a fost sărbătorit prin valorificarea tradițiilor și obiceiurilor.

În ziua de joi s-au înroșit ouăle, iar în ziua de vineri a fost sacrificat mielul, urmând ca din el să fie pregătite bucatele pentru ziua de Paște. Oamenii au terminat toată munca din gospodărie până sâmbătă, iar în noaptea de Înviere, toți creștinii s-au dus la biserică pentru a primi Lumina Sfântă. Preotul Achim Miloș Nicolae a ținut slujba în Biserica Ortodoxă din localitate. Credincioșii s-au rugat și au participat la slujbă până dimineața, iar la sfârșit au fost sfințite coșurile tradiționale de Paște. Aceste coșuri au fost aduse apoi acasă, împreună cu Lumina Sfântă. De asemenea, masa a fost pregătită de sărbătoare, împodobită cu buchete de flori și crenguțe verzi. După aceea, pe ea au fost așezate mâncărurile tradiționale și ouă încondeiate. La masa de Paște, cel mai vechi obicei a fost ciocnirea ouălelor. După ce fiecare a luat vin și pâine sfințită, aduse de la biserică, a început masa de Paște. Participanții și-au ales un ou pe care l-au ciocnit cu persoanele dragi.

„Vasile Todî este un creștin care se așază cu smerenie față de Biserica Ortodoxă, este un colos al sprijinului spiritual față de cetățeanul de la sat și față de valorile Banatului Istoric!”

Dragan GIORGIEV - Paroh al Bisericii „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Voiteg

La sugestia domnului primar Nicolae Pop, am început o serie de interviuri cu oameni ai comunei. Îmi lăspunea domnul primar: „Ciprian, comuna Voiteg are oameni minunați, deci te sfătuiesc să stai de vorbă cu ei, pentru că merită oamenii Voitegului să fie promovați în tot arealul Banatului istoric”. Urmând îndemnul domnului primar, continui dialogul meu cu un admirabil interlocutor.

Preaonorate Părinte Dragan Giorgiev, cum se mai raportează cetățeanul actual la Biserica Ortodoxă Română și la

Dumnezeul creștin?

Domnule Ciprian, să știți că în actualitatea de zi cu zi, văd o lume interesată de Dumnezeu, fără îndoială, dar în felul ei și cred cu tărie că și noi, ca preoți, trebuie să ne adaptăm un pic realității actuale. Încercăm să fim cât mai aproape de creștin. Cum spunea Sfântul Apostol Pavel: „Toate m-au făcut ca să-i am lângă mine”. Atunci și noi trebuie să ne adaptăm nevoilor spirituale ale credincioșilor. Ei sunt interesați de biserică, îi simt apropiați, încercăm să ceară ajutorul bisericii și al lui Dumnezeu, iar noi, preoții, încercăm să mijlocim relația cu Dumnezeu, să fim alături de oameni, cât putem.

Cum se face această... raportare?

Raportarea se face în primul rând la Dumnezeu, apoi la preotul comunității. Dacă preotul se dorește a fi un bun conducător, un bun empatic, un om apropiat de Dumnezeu, atunci și credincioșii vor simți vibrația și se vor apropia de sfânta biserică și de Dumnezeu.

Carevasăzică, preotul este și trebuie să fie un mijlocitor!

Preotul este un mijlocitor excelent, o cale pe care să le îndrepte drumul credincioșilor către Dumnezeu și noi asta facem aici, la Voiteg.

Există credință în fiecare om?

Eu cred că există credință în fiecare om, dar trebuie scoasă la lumină, prin anumite acțiuni, gânduri și fapte ale noastre.

Părinte Giorgiev, de ce credeți că un credincios creștin trebuie să vină la biserică și să asculte Sfânta Liturghie?

Domnule Ciprian, un credincios trebuie să vină la biserică fiindcă în biserică poate descoperi raiul. În biserică, raiul este pe pământ, în biserică timpul se oprește în loc. Acolo, credinciosul găsește valorile veșnice asupra sufletului, asupra trupului lui, asupra ceea ce face.

Atunci când credinciosul intră în sfânta biserică lucrurile omenești și pământești nu mai contează.

Acolo are loc dialogul cu Dumnezeu!

Acolo are loc dialogul cu Dumnezeu, comunicarea directă cu Dumnezeu. Omul caută liniștea în viața asta. Ieșind din casa noastră, uitându-ne în stânga și în dreapta, nu vom găsi această liniște, decât agitație, stres și temeri. De aceea, trebuie să avem ochii îndreptați către cer și drumul să se îndrepte către sfânta biserică, aici, pe pământ. În biserică, omul poate găsi liniștea și cred că, în primul rând, omul asta își dorește: liniște, fără liniște nu poți trăi fericit, în pace și împăcare cu Dumnezeu. Chiar dacă uneori vine un pic mai târziu, soluția există la Dumnezeu. Noi trebuie să fim răbdători și plini de iubire față de semenii noștri.

Preaonorate Părinte, acest minunat interviu spiritual despre credință și biserică va apărea în „Jurnalul interregional Banatul”. Cum vi se pare această publicație?

Domnule Ciprian, cunosc bine această revistă. Este foarte utilă și necesară pentru comunitățile din Banatul istoric. Acest jurnal interregional, această „Biblie a Banatului”, cum îl numește, atât de frumos, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, reflectă cu profesionalism activitățile comunităților din spațiul Banatului.

Și, astfel, aceste fapte vor rămâne în memoria colectivă.

Sunt sigur că frumoasele fapte și realizări pe care le prezintă tipărite și publicate vor rămâne în conștiința cetățenilor, fiindcă știm cu toții că ceea ce este scris va rezista în veșnicie. Iar Vasile Todî este un creștin care se așază cu smerenie față de Biserica Ortodoxă, este un colos al sprijinului spiritual față de cetățeanul de la sat și față de valorile Banatului istoric, față de tot ce înseamnă cultură, tradiție și istorie în Banat. Domnul meu, Vasile Todî este prietenul nostru, și mai presus de toate, este fratele nostru spiritual.

Continuă dezvoltarea comunei Voiteg

Conducerea administrației locale împreună cu dirigintele de șantier au participat la așternerea stratului de BAD22,4 - Binder pe strada Gării din comuna Voiteg. Apoi s-a continuat cu lucrările de așternere mixtură pe accesele la proprietăți și stratul final de uzură! Investițiile în infrastructură aduc prosperitate comunităților în care se fac!

Felicitări conducerii primăriei pentru implicare și executantului Agromineral RWS & Crivest SRL!

„Suflet de România”

Ansamblul Voitegeana a participat la Festivalul „Suflet de România”, organizat pe Domeniul Regal Săvârșin. Felicitari talentatilor noștri dansatori! Mulțumim minunaților noștri coregrafi, Cristina Kisy Grbici și Raul Lazăr, mulțumim domnilor instrumentiști Radu Cuciu-reanu, Sorin Todor și Adrian Safta.

Rubrica școlii

Ziua Europei

Cu ocazia manifestărilor dedicate Zilei Europei, Inspectoratul Școlar Județean Timiș a organizat un amplu program artistic, sub motto-ul Uniunii Europene - „Unitate în diversitate”. Printre purtătorii valorilor și tradițiilor specifice, au performat și elevi de la Școala Gimnazială Voiteg.

Mulțumim domnului instructor coregraf Raul Lazăr, prezent întotdeauna lângă copii, mulțumim doamnei Codruța Măgurean pentru frumoasa prezentare și, nu în ultimul rand, domnului primar Nicolae Pop, mereu alături de copiii noștri!

Pagină realizată de Ciprian GUȚU

SĂ NE BUCURĂM DE VIAȚĂ CA ȘI CUM O MERITĂM!

Mijloc de florar, lună în care se considera, de către cei din vechime, că Raiul coboară pe pământ. Înfloriseră pomii și, la umbra lor, sărbătoare și viori în fiecare frunză. Pe masa din livada omului pe care nu l-am numit – dar îl cunoașteți – două cești de cafea și două pahare cu apă proaspătă. Pornesc reportofonul...

Domnul Vasile Todi, parada de Ziua Victoriei de la Moscova, din urmă cu câteva zile, mi-a adus aminte de convingerea dumneavoastră că istoria e repetabilă.

Mai ales în țările mici și neînsemnate.

În țările mari?

Țările mari și puternice își făuresc singure istoria. Uite, în ce privește țara noastră, acum aproape 90 de ani, a fost elaborat un plan al băncilor elvețiene de a acorda împrumuturi României la solicitarea guvernului de atunci, P.N.T., dacă nu mă înșel, planul se numea „Planul de la Geneva” și împrumuturile trebuiau rambursate odată cu plata dobânzilor împovărătoare. De unde așa numitele „curbe de sacrificiu” pentru populație. Atunci a apărut pentru prima oară la noi controlul experților străini asupra politicii fiscale. Au venit comuniștii, au pus biciul pe noi, cum spun unii, au achitat datoriile altora și în parte ale lor și au plecat după 40 de ani de pe scena politicii românești lăsând țara fără datorii!

Și ce a urmat?

Ce a urmat? După nici 30 de ani de la alungarea comuniștilor, în România „Planul de la Geneva” se repetă sub autoritatea Fondului Monetar Internațional și al Băncii Mondiale care, acordându-ne, la cererea noastră, împrumuturi din ce în ce mai greu de suportat și mai înrobitoare, ne dictează iarăși politica fiscală. Și acum te întreb eu pe dumneata: „Este repetabilă istoria în țările mici și neînsemnate?”

O întrebare retorică!

Uite, după război noi am avut timp de 14 ani pe teritoriul României trupe străine venite cu acordul Statelor Unite și Angliei. În 1958, la inițiativa lui Gheorghiu-Dej, sunt retrase trupele sovietice din România. Demn de reținut mi se pare, în acest caz, numele lui Emil Bodnăraș, omul care a avut sarcina să discute și să-l convingă pe Hrușciov.

Și l-a convins!

Precum se cunoaște. Ei, au trecut de atunci 65 de ani, avem acum în țară trupe străine? Vezi, în anii '60 se propunea României de „aliații” ei de atunci să se mărginească doar la producția de porumb, iar carnea și produsele industriale să ne fie furnizate de parteneri externi. Când Hrușciov a vizitat în 1962 Craiova și a văzut una din cele mai moderne locomotive electrice fabricate la noi, în colaborare cu firma elvețiană „Szultzer”, s-a răstit la oficialii români spunându-le: „De ce aveți nevoie să fabricați asemenea locomotive. Voi, românii, vreți să fiți independenți?” Și ce nu au reușit sovieticii, domnișoară profesor, au dovedit „aliații” de azi ai României, reușind să transforme țara asta într-un trist hinterland agricol.

Cum comentați vizita liderului chinez Xi Jinping la Moscova?

Cu gândul la predicția napoleoniană: „Lăsați China să doarmă, pentru că atunci când se va trezi va zgudui lumea”. China s-a trezit și, în acest război, chinezii și-au pregătit singuri partea leului, pentru că ei știu bine ce înseamnă imperialismul, nu uită ei faimoasa inscripție de la intrarea în parcul din Shanghai de pe malul fluviului: „Accesul chinezilor și al câinilor interzis!”, apărută după înfrângerea Chinei de către Marea Britanie, în timpul Războiului Opiului din 1839.

Carevasăzică, s-a deșteptat China!

China s-a trezit de multișor, domnișoară profesor și, în curând, s-ar putea să ni se schimbe stăpânii. Istoria, cum spuneam, e repetabilă pentru țările mici și neînsemnate. Draga mea, știi că noii noștri stăpâni, cărora ne-am predat destinul după 1989, consideră România o țară cu oameni uzați?

După ce ne-au distrus, asemeni sovieticilor, educația, cultura generală...

Mai rău, ne-au distrus cultura specială, cea care pregătește omul pentru profesiune, acea cultură care „se adaugă” celei generale. Nu

poți spune despre cineva că este cult dacă nu are o meserie. Paradoxal, azi avem absolvenți de școli înarmați cu diplome, dar care nu se pot încadra într-un sistem profesional, ci plutesc ca niște particule în societate, fără a-și găsi locul. Părinții nu se străduiesc să înțeleagă că în momentul în care achită copilului taxele universitare acel tânăr trebuie să se pregătească pentru integrarea într-un sistem, pentru o profesiune, iar cultura generală este nu numai „baza” tuturor profesiunilor, ci intră ca o parte componentă în fiecare profesiune, în fiecare meserie, ceea ce este cu totul altceva.

Putem vorbi despre mai multe culturi?

Inspirată întrebare! Un englez, în urmă cu ani de zile, a ținut o cuvântare la radio și a semnalat pericolul dezvoltării paralele a două culturi care nu se înțeleg din lipsă de limbaj comun: cultura umanistă și cultura tehnică inginerescă.

Cum se numește?

Se numea Snow, ei, bine, la conferința acestui intelectual dezbateră celor două culturi a avut accente de-a dreptul pasionale. Dar putem merge și înainte de acel englez și să ne oprim la un gânditor mai vechi, Ortega y Gasset, care apăra cultura umanistă față de primejdia culturii tehnice. El vorbește despre „noul barbar” al civilizației moderne. Acest nou barbar este înainte de toate omul profesional, care este mai învățat decât înainte și, în același timp, mai incult: inginerul, doctorul, juristul, omul de știință. Umaniștii de formație veche denunță lumea tehnică „dezumanizată”, iar pe făuritorii ei îi numesc noii barbari.

VASILE TODI

Și din cealaltă parte?

Din cealaltă parte vin tehnicienii și spun: în ce societate vreți să trăiți cei care vă pretindeți culți? Puteți cita de la Homer încoace, toate versurile și spune toate datele bătlăliilor și morților din istorie; dar, dacă, deschizând televizorul, îi ignorați principiul de funcționare, ascultând radio, nu știți ce fel de unde merg în el, privind un cuptor cu microunde, nu vă dă prin cap cum funcționează, veți ajunge, cu toată cultura umanistă acumulată, să trăiți alienați, înconjurați de niște cutii cu butoane, al căror interior îl ignorați, aruncați într-un spațiu de cutii negre.

Cum ați defini, dumneavoastră, cultura generală?

Domnișoară profesor, eu aș defini cultura generală drept capacitatea de a identifica sursele ce tratează un anumit subiect.

Nu vreau să încheiem micul nostru interviu fără a vă întreba dacă, atunci când la ora convenită am intrat pe poarta livezii, ascultați muzica lui Bach?

Da, era muzica lui Bach. Nu a lui Friedemann, cel născut în Betleemul poeziei germane la Weimar, ci a tatălui său Sebastian, rodnic părinte, domnind peste 20 de copii. Vezi, dumneata, fermecat de felul în care sunetele creației sale se unduiesc, se hârjonesc, saltă împreună împletindu-se unele cu altele, ca apoi, înfrățindu-se să se înalte odihnitor spre lumină, îmi aduc cu plăcere aminte convingerea sa ascunsă, mărturisită întâiului său născut; Friedemann: „Cine își face din artă o viață, viața aceluia va fi o mare artă.” O fericire!

Ce este fericirea, domnul meu?

Fericirea înseamnă libertate, libertate interioară, dar vezi, dumneata, deseori, îndrăgostindu-se, ființa umană renunță la libertate pentru o fericire parțială.

Merită?

Cu prisosință!

Chiar și atunci când, îndrăgostit fiind, nu ți se răspunde cu aceeași pasiune?

Ce importanță are? Întrebat fiind Platon de ce o iubește pe Phryné, care nu-l iubea, a răspuns: „Nici peștele nu mă iubește, dar tot îmi place peștele.”

Domnul meu, cum ați dori să încheiem această întâlnire?

Bucurându-ne de viață ca și cum o merităm!

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN pentru „Almanahul Dobrogea” 2023

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN